

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lag om farkostregistret**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om ett farkostregister. Genom lagen upphävs den enda gällande paragrafen i lagen om båttrafik, dvs. 2 §, och förordningen om båttrafik, i vilka det föreskrivs om registrering av motorbåtar.

Genom propositionen anpassas lagstiftningen om registrering av farkoster så att den motsvarar de krav som ställs i Finlands grundlag, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen. Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter har beaktats i propositionen. I propositionen har vidare beaktats utvecklingsbehoven i fråga om upprätthållandet av registret och informationstjänst liksom även åtgärder som behövs för att förbättra datainnehållets aktualitet och korrekthet.

De krav som gäller regleringen av personuppgifter och de villkor som gäller behandlingen av personuppgifter genomförs genom bestämmelser om innehållet i registret. Om utlämnande av uppgifter till bl.a. direkt marknadsföring och om en persons rätt att förbjuda utlämnandet av kontaktuppgifter via adresstjänst föreskrivs detaljerat. Också avförandet av uppgifter ur registret har beaktats i propositionen.

I lagen föreskrivs om registrets syfte, som

bl.a. är att förbättra säkerheten i sjötrafiken, stöda tillsyns- och räddningsverksamheten samt förebygga olägenheter som användningen av farkoster orsakar. Grunderna för registrering av farkoster ändras så att grunden är farkostens maskineffekt eller skrovetets längd i stället för enbart maskineffekten som för närvarande. Också segelbåtar och motorsegelbåtar kommer till skillnad från tidigare att omfattas av registreringsplikt. Registreringsplikten omfattar inte bl.a. farkoster som ägs av staten eller en kommun samt farkoster som endast användas i tävlingar. Magistraterna är fortsättningsvis registeransvariga, men registreringen kan till skillnad från enligt gällande bestämmelser behandlas vid vilken magistrat som helst.

En farkosts registerbeteckning är densamma under farkostens hela livscykel, vilket innebär en ändring av det nuvarande systemet med länsvisa registerbeteckningar.

För att förbättra riktigheten och aktualiteten i fråga om innehållet i registret skall uppgifterna i det nuvarande registret ändras så att de överensstämmer med denna lag inom fyra år från lagens ikraftträdande.

På behandlingen av uppgifterna i registret tillämpas som komplettering lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen.

Lagen avses träda i kraft hösten 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge.....	3
1.1. Lagstiftning och praxis.....	3
Allmänt.....	3
Gällande registreringspraxis.....	4
Det nuvarande datasystemet	4
De nuvarande uppgiftskällorna.....	5
Användningen av det nuvarande datasystemet	5
1.2. Lagstiftningen på andra håll	5
Åland.....	5
Lagstiftningen i Europeiska gemenskapen	5
De nordiska länderna	6
Några länder i Europeiska gemenskapen	6
1.3. Bedömning av nuläget och behovet av ändringar	6
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	7
2.1. Målsättning	7
2.2. De viktigaste förslagen.....	7
3. Propositionens konsekvenser	8
3.1. Ekonomiska konsekvenser	8
3.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal	9
3.3. Miljökonsekvenser	9
3.4. Konsekvenser för kunderna	10
3.5. Datasäkerhet och tillgänglighet.....	10
4. Beredningen av propositionen.....	10
5. Samband med internationella avtal och skyldigheter	11
DETALJMOTIVERING	11
1. Lagförslag	11
1 kap. Allmänna bestämmelser	11
2 kap. Registrering av farkoster	13
3 kap. Registrrets datainnehåll och uppgifternas art	17
4 kap. Den registeransvariges rätt att få uppgifter.....	18
5 kap. Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter	19
6 kap. Särskilda bestämmelser	22
7 kap. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	23
2. Närmare bestämmelser	24
3. Ikraftträdande.....	24
4. Lagstiftningsordning	24
LAGFÖRSLAG	26
om farkostregistret	26

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Bestämmelserna om registrering av motorbåtar, 2 § i lagen om båttrafik (151/1969) och 2 kap. i förordningen om båttrafik (152/1969), utfärdades 1969. Enligt 2 § i lagen om båttrafik kan det bestämmas genom förordning att motorbåtar skall registreras. I 2 kap. i förordningen om båttrafik ingår närmare bestämmelser om registreringen. Bestämmelserna i förordningen om båttrafik har genom ändringar som trädde i kraft 1999 ändrats så att registreringen överfördes på magistraterna och bestämmelserna justerades bl.a. med anledning av länsreformen. Med undantag för bestämmelserna om registrering av motorbåtar har lagen om båttrafik och förordningen om båttrafik ersatts med sjötrafiklagen (463/1996) som gavs 1996 och sjötrafikförordningen (124/1997) som gavs 1997.

Enligt 7 § i förordningen om båttrafik skall en båt med utombordsmotor, vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 15 kilowatt, samt båtar med inombordsmotor och båtar med inombordsmotor med utombordsdrev, vars effekt överstiger 37 kilowatt, registreras. Segelbåtar med hjälpmotor och motorsegelbåtar behöver inte registreras. På ägarens begäran kan utöver de ovan nämnda också båtar med mindre maskineffekt och segelbåtar med hjälpmotor och motorsegelbåtar registreras. Båtar som ägs av staten eller en kommun, handelsfartyg och båtar som endast tillfälligt finns i Finland behöver inte registreras i motorbåtsregistret.

Bestämmelserna i den nya grundlagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, personuppgiftslagen (523/1999) och Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseen-

de på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter, nedan *datasekretessdirektivet*, har inte beaktats i den gällande lagstiftningen om registrering av motorbåtar.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Om skydd för personuppgifter skall dessutom bestämmas genom lag. Frågor som med tanke på bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna skall regleras är enligt grundlagsutskottet åtminstone syftet med registreringen av uppgifterna, innehållet i de personuppgifter som registreras, vilket ändamål dessa uppgifter får användas till, hur de får utlämnas, hur länge uppgifterna skall förvaras i personregistren samt den registrerades rättsskydd. Dessutom är det viktigt att regleringen av dessa omständigheter är omfattande och detaljerad på lagnivå (GrUU 14/1998 rd).

Genom personuppgiftslagen anpassades den allmänna lagstiftningen om personuppgifter till datasekretessdirektivet. Syftet med personuppgiftslagen är att genomföra de grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för privatlivet samt övriga grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter samt att främja utvecklandet och iakttagandet av god informationshantering. Avsikten med lagen är att säkerställa att skyddet för privatlivet eller andra grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för den personliga integriteten inte begränsas utan en i lag given grund när personuppgifter samlas in, registreras, används, flyttas, utlämnas eller annars behandlas.

Även om ett viktigt mål för personuppgiftslagen är skydd för den personliga integriteten, har man i bestämmelserna också försökt att samordna samhällets, både myndigheternas och medborgarnas, informationsbehov. Genom att föreskriva om integritetsskydd vid behandlingen av personuppgifter har man

skapat möjligheter att kontrollerat ordna samhällets informationsförsörjning och det fria flödet av personuppgifter på det sätt som förutsätts i datasekretessdirektivet.

Syftet med personuppgiftslagen är klärläggande av målen som gäller regleringen av behandlingen av personuppgifter, definiering av begreppen, precisering av bestämmelser som gäller behandlingen av känsliga uppgifter, bestämmande av grunderna för behandling av personbeteckningar, precisering av bestämmelserna om behandlingen av personkredituppgifter, reglering gällande översändande av personuppgifter till stater utanför EU, utvidgande av den registrerades uppgifter, betonande av betydelsen av självreglering bland registeransvariga, övervakning av behandlingen av uppgifter och översyn av tillsynsmyndigheternas uppgifter. Ett mål var dessutom att klarlägga förhållandet till offentlighetslagstiftningen.

Syftet med offentlighetslagen är att öka öppenheten i myndighetsverksamheten, stärka offentlighetsprincipen vid utförandet av offentliga uppgifter, förbättra individens möjligheter att få uppgifter om ärenden som myndigheterna behandlar och därmed öka såväl de enskildas som sammanslutningarnas möjligheter att delta i den offentliga diskussionen och påverka gemensamma ärenden.

Myndigheterna är skyldiga att i sin dokument- och informationshantering iakttä god informationshanteringssed. Rätten att få uppgifter skall utredas och beaktas när reformer av förvaltning och lagstiftning och reformer som syftar till att utveckla datasystemen planeras. Myndigheterna skall föra förteckningar över handlingar som är allmänt tillgängliga samt organisera och sköta sin dokument- och informationshantering samt datasystemen så att offentlighetsprincipen kan iakttas och kvaliteten på uppgifterna tryggas.

Gällande registreringspraxis

Den genomgripande reform av registreringen av båtar som aktueliserades i samband med beredningen av sjötrafiklagen genomfördes inte samtidigt som sjötrafiklagen trädde i kraft. Att det fanns behov av att göra nödvändiga ändringar i registreringen av motorbåtar framgick dock ganska snart efter att sjötrafiklagen hade trätt i kraft. Reformen av

länsförvaltningen var den främsta orsaken till detta. Fem län bildades i stället för de tidigare elva länen. Eftersom det var länsstyrelserna som förde båtregister inom sina områden, ledde redan detta till omedelbara ändringsbehov.

Med stöd av bestämmelser som utfärdades 1997 skötte de nya länsstyrelserna båtregistret ytterligare ett år efter länsreformen. Den praktiska registerföringen genomfördes på olika sätt vid länsstyrelserna. I f.d. Nylands, Åbo och Björneborgs samt Mellersta Finlands län hade man efter 1993 ingått frivilliga samarbetsavtal med magistraterna. Det totala ansvaret för upprätthållandet av motorbåtsregistret kvarstod dock enligt avtalen hos länsstyrelserna.

Bestämmelserna om registreringen av motorbåtar reviderades genom ändringar som trädde i kraft vid ingången av 1999. Enligt dessa ändringar upprätthåller magistraterna motorbåtsregistret inom sina verksamhetsområden och länsstyrelsen i Västra Finlands län svarar för att datasystemet fungerar och för enhetligheten i fråga om registreringsfunktionerna. Ett nytt datasystem för motorbåtsregistret togs i bruk vid magistraterna i april 1999. Till följd av ändringarna förbättrades nivån på kundservice och den regionala täckningen betydligt.

Magistraterna har sedan april 1999 använt ett enhetligt riksomfattande datasystem, vilket också gör det möjligt att upprätthålla motorbåtsregistret och informationstjänsten oberoende av magistraternas verksamhetsområden.

Det nuvarande datasystemet

Det nuvarande datasystemet är en riksomfattande centraliserad tillämpning som länsstyrelsen i Västra Finlands län ansvarar för. Datasystemet upprätthålls decentraliserat av magistraterna. Innehållet följer ett formulär som har fastställts av Sjöfartsverket. Erfarenheten av det nuvarande systemet är att det fungerar väl tekniskt.

Datasystemet byggdes upp 1999 genom att uppgifterna från de gamla länsvisa databaserna sammanfördes. I datasystemet finns för närvarande 186 000 båtar.

De nuvarande uppgiftskällorna

Enligt 7 a och 8 § i förordningen om båttrafik erhålls alla person- och adressuppgifter för båtägaren samt båtens och motorns tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter från den registreringsanmälan som görs av båtägaren. Andra informationskällor finns inte.

Användningen av det nuvarande datasystemet

Användningen av det nuvarande datasystemet består i huvudsak av magistraternas egen användning i anslutning till uppgiften att registrera motorbåtar. I liten utsträckning har det förekommit informationstjänst och utlämnande av uppgifter om båtägare som gett tillstånd till detta samt uppgifter om antal i fråga om båtmärken och motormärken och om utvecklingstrender.

Polisen, sjöbevakningsväsendet och tullverket har en särskild anslutning för förfrågningar.

1.2. Lagstiftningen på andra håll

Åland

Enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet bl.a. i angelägenheter som gäller båttrafik. Registreringen av båtar hör alltså till landskapets lagstiftningsbehörighet. Landskapslagen om fritidsbåtar (32/2003) trädde i kraft den 1 juni 2003 och den innehåller också bestämmelser om registrering av fritidsbåtar i landskapet. Enligt lagens 1 § tillämpas lagen på fritidsbåtar, vilket avser alla farkoster med en skrovlängd på minst 2,5 och högst 24 meter som är avsedda för sport- eller fritidsändamål. Enligt 12 § gäller registreringsplikten fritidsbåtar med utombordsmotor, vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 15 kilowatt, samt fritidsbåtar med inombordsmotor och fritidsbåtar med inombordsmotor med utombordsdrev, vars effekt överstiger 37 kilowatt.

Lagstiftningen i Europeiska gemenskapen

Medlemsstaterna i Europarådet utfärdade

1981 en konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, nedan *dataskyddskonventionen*. I Finland gavs 1991 en lag om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (269/1992) och 1992 en förordning om ikraftträdande av konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter samt av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen (270/1992). Lagen och förordningen trädde i kraft den 1 april 1992. Konventionen har publicerats i Finlands författningssamlings fördragsserie under nummer 36/1992.

Syftet med dataskyddskonventionen är att inom varje parts territorium för var och en säkerställa respekten för grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till personlig integritet i samband med automatisk databehandling av personuppgifter. I dataskyddskonventionen fastställs de grundprinciper för datasekretessen som de avtalsslutande parterna förbinder sig till att genomföra i sin lagstiftning till skydd för den personliga integriteten vid automatisk databehandling av personuppgifter. I konventionen finns dock inte bestämmelser om utlämnandet av uppgifter.

Enligt datasekretessdirektivet är datasystemen gjorda för att betjäna människor. När systemen används skall individernas grundläggande fri- och rättigheter respekteras oberoende av medborgarskap eller bosättningsort. Målet för direktivet är att trygga individens grundläggande fri- och rättigheter, i synnerhet rätten till integritetsskydd vid behandlingen av personuppgifter. Enligt datasekretessdirektivet omfattar behandlingen av personuppgifter all behandling av personuppgifter inklusive utlämnande av uppgifter.

Behandlingen av personuppgifter skall enligt datasekretessdirektivet vara korrekt och laglig. Uppgifter får samlas in för ett uttryckligt och lagligt ändamål och de får inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med ändamålet. Uppgifterna måste vara adekvata och relevanta och de får inte vara för omfattande för de ändamål för vilka de är avsedda och för vilka de senare behandlas. Uppgifter skall vara exakta och vid behov uppdaterade. En uppgift som lämnas ut skall vara

nödvändig för användningsändamålet. Utlämnade uppgifter får inte användas om det ändamål som angivits när uppgifterna begärdes inte motsvarar det faktiska användningsändamålet.

I Europeiska gemenskapen planeras enligt uppgift inte för närvarande någon lagstiftning om fritidsbåtsregister som upprätthålls av en myndighet.

De nordiska länderna

I Danmark registreras båtar inte i register som upprätthålls av myndigheterna och inrättande av ett båtregister har inte varit aktuellt.

I Sverige slopades det lagstadgade fritidsbåtsregistret som upprätthölls av myndigheterna 1993. I mars 2006 gavs en regeringsproposition om moderna transporter (Regeringens proposition 2005/06:160), där regeringen konstaterar att registreringsplikt bör införas för vissa större fritidsbåtar och att regeringen ämnar vidta åtgärder för att genomföra detta.

Norge har sedan ingången av 1998 ett båtregister som upprätthålls av myndigheterna (Lov 1998-06-26 nr 47 om fritids- og småbåter). I och med att lagen trädde i kraft skulle alla fritidsmotorbåtar och segelbåtar över 4,5 meter registreras. Genom en ändring som trädde i kraft vid ingången av 2003 ändrades lagen dock så att båtar inte längre är registreringspliktiga, men kan registreras.

Några länder i Europeiska gemenskapen

I Nederländerna finns inget båtregister som upprätthålls av myndigheterna. Däremot krävs ett certifikat av den som kör fritidsbåt och båtarna ges en registerbeteckning som baserar sig på detta certifikat.

I Belgien finns lagstadgade fritidsbåtsregister som upprätthålls av myndigheterna. Alla fritidsbåtar som är mellan 2,5 och 24 meter långa skall registreras i myndigheternas register. Det finns särskilda register för båtar som används till havs och båtar som används i insjöar. I registren införs alla båtar som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar, nedan *fritidsbåtsdirektivet*, och som har

släppts ut på marknaden den 16 juni 1998 eller senare. Båtar som är byggda före nämnda datum, men som annars kunde omfattas av fritidsbåtsdirektivet, skall också registreras. Också båtar som används yrkesmässigt, närmast hyresbåtar, som tar färre än 12 passagerare, skall registreras i samma register.

I Tyskland finns ett båtregister för fritidsbåtar som används på inre vattenvägar och som upprätthålls av myndigheterna, men inget register för båtar som används till havs eller vid kusten. Det finns vissa undantag från registreringsplikten. Båtar som inte används till havs skall registreras antingen i myndigheternas eller i båtorganisationernas register. För hyresbåtar har myndigheterna separata register för båtar som används på inre vattenvägar och båtar som används till havs eller vid kusten.

I Grekland skall alla båtar registreras. Uppgiften har hämtats från den europeiska takorganisationen för båtförbunden, EBA:s hemsidor (European Boating Association).

Enligt EBA:s uppgifter för *Spanien* skall alla båtar registreras i ett lagstadgat fritidsbåtsregister som upprätthålls av myndigheterna.

I Estland finns ett lagstadgat båtregister som upprätthålls av myndigheterna. Alla fritidsbåtar som är mellan 2,5 och 12 meter långa skall registreras i ett småbåtsregister. Också båtar under 24 meter som inte har klassificerats som fartyg skall registreras i registret. I Estland utför myndigheterna obligatoriska inspektioner av fritidsbåtar.

Sammanfattningsvis kan konstateras att registreringsplikten eller -behovet varierar från land till land. Lagstadgade båtregister som upprätthålls av myndigheter är vanligare i länder som har ett litet båtbestånd. T.ex. i Storbritannien som har ett stort båtbestånd är registrering inte obligatorisk, medan Estland och Belgien, som har ett litet båtbestånd, har registreringsplikt för båtar. Det finns båtregister som upprätthålls av myndigheterna i jämförelsevis få europeiska länder.

1.3. Bedömning av nuläget och behovet av ändringar

Med tanke på syftet med registret och övervakningsmyndigheternas uppgifter är de gällande bestämmelserna om vilka båtar som

skall registreras inte ändamålsenliga. I synnerhet har det uppfattas som en brist med tanke på syftet med registret och ur övervakningsmyndigheternas synvinkel att segelbåtar och motorsegelbåtar inte behöver registreras.

I den gällande lagstiftningen beaktas inte de krav som ställs i grundlagen, offentlighetslagen och personuppgiftslagen i fråga om korrekt användning av personuppgifter eller de skyldigheter som datasekretessdirektivet föreskriver. Inte heller syftet med registrering och registrets användningsändamål samt vilka uppgifter som skall registreras har definierats närmare.

Den gällande lagstiftningen beaktar inte de möjligheter som ett centraliserat riksomfattande dataregister medför. Registreringen sköts av magistraten i båtägarens hemkommun och registerbeteckningen bestäms enligt ägarens hemkommun och länet. Om båtägaren flyttar till en kommun i ett annat län krävs en anmälan om ändring till båtregistret och i praktiken också en omregistrering och ny registerbeteckning. Bestämmelsen medför onödigt arbete och onödiga kostnader både för kunden och för myndigheterna. Kunderna har svårt att förstå att ett byte av hemkommun också när båten finns och används på samma ort som tidigare kräver omregistrering och ny registerbeteckning för båten. Ett riksomfattande centraliserat register, som alla magistrater har samma rätt att använda, ställer inga hinder för en övergång till ett riksomfattande registreringsförfarande och en enhetlig registerbeteckningspraxis, så att en registrering kan behandlas i vilken magistrat som helst och båtens registerbeteckning är densamma under hela livscykel.

Registrets innehåll är delvis otillförlitligt närmast beroende på registreringens historia. Före 1999 fördes registret i länsstyrelserna och i huvudsak i manuella register, varifrån uppgifterna överfördes som sådana till ett centraliserat riksomfattande register. Uppgifternas otillförlitlighet beror delvis också på att ändringar inte har anmälts till registret, och på att det nästan inte alls förekommer informationsutbyte med andra myndigheter. T.ex. uppgifterna som gäller ägare och innehavare i registret borde kontrolleras mot uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

Enligt de gällande bestämmelserna kan ägarens eller innehavarens personbeteckning

inte registreras i registret. Eftersom ägarens eller innehavarens identitet kan fastställas med hjälp av personbeteckningen, förbättrar användningen av personbeteckning registrets tillförlitlighet.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Målsättning

Målsättningen är en ny lagstiftning som är i nivå med dagens krav på lagstiftningen och som beaktar myndigheternas, kunders och intressegruppernas behov, samt att skapa förutsättningar för att innehållet i dataregistret blir mer tillförlitligt än tidigare och för en tillförlitlig elektronisk kundtjänst.

Ett mål är vidare att genom en utvidgning av registreringsplikten för farkoster få ett mer täckande register än tidigare som bättre uppfyller ändamålet för registret och övervakningsmyndigheternas behov.

2.2. De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om ett farkostregister. Samtidigt upphävs 2 § i lagen om båttrafik och förordningen om båttrafik jämte ändringar.

I lagen om farkostregistret föreskrivs om registreringen av vissa i lagen närmare definierade farkoster samt om registreringen och behandlingen av uppgifter i registret.

I propositionen föreslås att de nuvarande gränserna för registrering ändras och att registreringsplikten utvidgas till att också gälla bl.a. segelbåtar och motorsegelbåtar.

I fråga om registreringen är de viktigaste förslagen att registrering och registerändringar kan göras vid vilken magistrat som helst och att användningen av registerbeteckning på farkoster ändras så att registerbeteckningen är densamma under farkostens hela livscykel.

I fråga om registret är de viktigaste ändringsförslagen att registrets användningsändamål fastställs i detalj, och att registreringen och behandlingen av uppgifterna samt insamlandet och utlämnandet av uppgifter regleras i detalj med beaktande i synnerhet av de lagstadgade krav som gäller behandlingen av personuppgifter. I ändringsförslagen ingår

också möjligheten att använda personbeteckningar i registeruppgifterna, vilket gör det möjligt att på ett tillförlitligt sätt precisera uppgifterna och på så sätt förbättra registerinnehållets tillförlitlighet och riktighet. Avsikten med ändringsförslagen är också att skapa möjligheter att i framtiden utöka medborgarnas alternativ vid elektronisk kommunikation.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Antalet farkoster som skall registreras uppskattas öka med ca 28 500 farkoster till följd av att registreringsplikten utvidgas till att omfatta fler farkoster. Av dessa beräknas 13 500 vara segelbåtar, 3 500 motorsegelbåtar, 9 500 båtar med inombordsmotor och 2 000 båtar med inombordsmotor med utombordsdrev. Beräkningen grundar sig på uppgifterna om antalet båtar 2004 i en undersökning om fritidsbåtstrafiken som statens tekniska forskningscentral VTT har gjort på uppdrag av Sjöfartsverket. Det är dock svårt att tillförlitligt beräkna hur mycket antalet registreringspliktiga farkoster kommer att öka, eftersom det redan kan finnas frivilligt registrerade farkoster som hör till de ovan nämnda grupperna i registret. Utöver de ovan nämnda båttyperna kan också på grundval av skrovets längd och båtens maskineffekt fler båtar med utombordsmotor registreras i registret, men antalet kan inte uppskattas närmare eftersom de saknas i statistiken.

Den föreslagna nya lagstiftningen orsakar inte någon väsentlig ökning av medborgarnas eller företagets utgifter. Kostnaderna för registrering och märkning av båten kommer för dem som för första gången blir registreringspliktiga att uppgå till några tiotal euro. På längre sikt kommer dock kostnaderna för medborgarna att minska i och med att ändringsanmälningar inte behöver göras så ofta som tidigare.

För övervaknings- och säkerhetsmyndigheterna innebär ett uppdaterat och tillförlitligt register betydande ekonomiska inbesparingar. Ur företagets synvinkel främjar ett tillförlitligt register framtagandet av nya tjänster för olika kundgrupper, vilket på lång sikt medför gynnsamma effekter för hela båtsektorn.

För medborgarna innebär reformen inbesparingar bl.a. genom den automatiska uppdateringen av adressuppgifter och möjligheten att sköta registreringen vid vilken magistrat som helst. Registreringen av nya farkoster ökar magistraternas arbetsvolym något, men samtidigt ökar också intäkterna av registreringen.

Magistraternas nuvarande intäkter av registreringen av motorbåtar består av de offertligrättsliga prestationer som flyter in. Utgifterna består av magistraternas personkostnader och kostnaderna för det tekniska underhållet av datasystemet. Kostnaderna för datasystemet består bl.a. av magistraternas utgifter för arbetsstationer, skrivare och datakommunikation, samt när det gäller det centraliserade systemet, kostnader för servrar, programvara samt underhåll, service och licenser för databaserna. Underhåll och systemutveckling har krävt personresurser och köp av datatjänster vid länsstyrelserna.

I det stora hela har intäkterna av registreringen av motorbåtar täckt kostnaderna för verksamheten. Den föreslagna lagändringen ökar tillfälligt behovet av personresurser bl.a. för kontrollen av registeruppgifterna, registreringen av de nya farkosterna samt det utvecklingsarbete som ändringarna förutsätter. Genomförandet av lagändringen förutsätter att det görs ändringar i datasystemen. För detta arbete behövs tilläggsfinansiering. Behovet av tilläggsfinansiering uppskattas till 120 000 euro. Kostnaderna för dataregistret ökar till följd av de strukturella ändringar som den elektroniska kommunikationen och dataöverföringen kräver. Ändringarna innebär dock samtidigt totalt sett betydande ekonomiska besparingar både ur kundernas och myndigheternas synvinkel.

I och med reformen minskar dock registreringsanmälningarna som görs till magistraterna på lång sikt, eftersom ändringsanmälningar inte behöver göras i lika många fall som tidigare. Beroende på att anmälningarna minskar kan man uppskatta att arbetsvolymen vid magistraterna och intäkterna av anmälningarna kommer att minska något efter en övergångsperiod.

Ur säkerhets- och övervakningsmyndigheternas synvinkel är det viktigt att registrets tillförlitlighet och täckningsgrad förbättras och att datakommunikationen utvecklas. När

det gäller övervakningen kan kostnadseffektiviteten förbättras betydligt med ett dataregister som är bättre uppdaterat. Som bäst kan dataregistret utnyttjas för att snabbt ta fram information som kan rädda människoliv och minimera egendomsskador vid olyckor och försvinnanden.

Ur tullverkets och polisens synvinkel underlättar ett tillförlitligt och täckande dataregister bekämpningen av brott både nationellt och internationellt t.ex. när det gäller bekämpningen av organiserad brottslighet.

När det gäller produktkontroll och undersökning av olyckor betjänar ett mer tillförlitligt och täckande dataregister behovet att få uppgifter om båtar av samma typ i registret. I praktiken är det omöjligt eller orimligt kostnadsdrygt att ta fram uppgifterna och kontakta ägarna på något annat sätt.

I undantagsförhållanden och beredskapssituationer behöver försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och Sjöfartsverket uppgifter i realtid som är bättre uppdaterade än för närvarande för lokalisering av civila farkoster. Registret kan användas också för detta ändamål.

Ur försäkringsbolagens synvinkel är det viktigt att tillförlitligt kunna utreda vilka som ägt en båt och identifiera båten, något som främjas av de nu föreslagna ändringarna av registreringen. Behovet att korrekta och uppdaterade registeruppgifter betonas när skadefall och brott skall utredas.

Ur båthandlarnas, företagens och båtindustrins synvinkel innebär en enklare registrering, kontrollerade registeruppgifter och införandet av en fungerande informationstjänst omständigheter som främjar hela branschen både i ekonomiskt avseende och annars.

Med tanke på beskattning och utskökningsåtgärder kan båtregistret vara till nytta närmast i enskilda utredningar. Förbättringen av kvaliteten på registreringen minskar i så fall antalet onödiga utredningar och ökar samtidigt medborgarnas rättssäkerhet.

3.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Den föreslagna lagen och kontrollen och utvidgningen av datainnehållet i det redan centraliserade datasystemet har inga betydande permanenta konsekvenser i fråga om

organisation och personal. Även om registreringsanmälningarna minskar efter en övergångsperiod är inbesparingarna obetydliga med tanke på personalresurserna vid magistraterna. Minskningen av registreringsanmälningarna beror bl.a. på att det enligt förslaget inte längre behöver lämnas in anmälan om ändring till den registeransvarige vid vissa ändringar av registeruppgifterna, i stället kommer den registeransvarige att få uppgifterna direkt från andra myndigheters datasystem. I praktiken skall registreringen skötas vid magistraterna och med det centraliserade datasystemet på samma sätt som för närvarande.

Kopplingarna mellan olika datasystem blir sannolikt fler bl.a. genom den föreslagna dataöverföringen från befolkningsdataregistret som skall uppdatera uppgifterna i registret. Det planeras också anslutningar för elektronisk kommunikation. Nyttan av detta kommer att täcka det extra arbete som uppkopplingen till andra datasystem medför.

Magistraternas uppgiftsfördelning utvecklas så att uppgifterna vid de magistrater där uppgifterna har hopats överförs till en annan magistrat. Några magistrater erbjuds möjlighet att specialisera sig på vissa uppgifter. Avsikten är att de extra uppgifter som registerreformen för med sig under övergångsperioden och underhållsuppgifterna i fortsättning skall organiseras på detta sätt.

3.3. Miljökonsekvenser

Ur det nya dataregistret kommer det att vara möjligt att ta fram tillräckligt tillförlitliga uppgifter som bl.a. kan användas vid planeringen av service för båttrafiken och begränsningar av båttrafiken. Vid övervakningen av båttrafiken förekommer det att man måste ingripa i störande båttrafik, när begränsningar av båttrafiken inte iaktas och när det förekommer störande aktiviteter i naturskyddsområden. Ur övervakningens synvinkel är det viktigt att uppgifterna om ägare eller innehavare är bättre uppdaterade än tidigare.

För planeringen av småbåtshamnar, båtplatser, farleder, avfallshantering och för annan samhällspolitisk planering samt användningen av vattenområden behövs sådana uppgifter som kan fås från det förnyade re-

registret.

Dataregistret kan också användas i uppföljnings- och beräkningsmodeller för avgasutsläpp och buller samt också i mer omfattande miljöpolitisk forskning och uppföljning.

3.4. Konsekvenser för kunderna

En revidering av registreringen innebär en betydande förbättring för registrets kunder och medborgarna. Det blir möjligt att sköta registreringen vid vilken magistrat som helst, när det enligt gällande bestämmelser endast är den magistrat inom vilkens verksamhetsområde ägaren har sin hemkommun som är behörig. För medborgarna innebär det att onödig byråkrati minskar och att den regionala jämställdheten ökar och att en båt kan registreras t.ex. i magistraten i den kommun där den används.

Gällande lagstiftning förutsätter att registerbeteckningen byts ut när ägaren byter hemkommun och den nya hemkommunen ligger i ett annat län. Ur medborgarnas synvinkel har detta ofta lett till orimliga situationer och i praktiken har den ort där båten finns inte ändrats när ägarens hemadress ändrats. Förutom registreringen har kunden varit tvungen att förnya beteckningen på båten, vilket ibland har inneburit flera tusen euro i kostnader.

En farkosts registerbeteckning skall enligt förslaget vara en och samma under båtens hela livscykel. Vid den första registreringen kan ägaren fritt välja bokstäverna i beteckningen från vilken serie av bokstavsbeteckningar som helst oberoende av hemkommun eller län. Om kunden vill behålla sin gamla båts registerbeteckning är det också möjligt mot en extra avgift på motsvarande sätt som vid registrering av motorfordon.

Kunden behöver inte heller längre själv anmäla adressändringar och ändringar som gäller vissa andra uppgifter till registret. Uppgifterna uppdateras automatiskt från befolkningsdataregistret. Detta innebär också att innehållet i registret blir aktuelltare än tidigare.

I samband med reformen av registreringen kommer man också att satsa på att utveckla den elektroniska kommunikationen under de närmaste åren. Registret skall användas också för allmän information om båttrafiken och

utgående från registret utvecklas olika informationstjänster om båtmodeller och båtmärken, försäljningen av båtar och den regionala fördelningen.

Ur medborgarnas synvinkel förbättrar reformen av registreringen också kvaliteten och rättssäkerheten. Avsikten är att med hjälp av reformen av lagstiftningen skapa överensstämmelse med den centrala principen i personuppgiftslagen enligt vilken uppgifterna skall vara nödvändiga för behandlingen och korrekta på det sätt som avses i personuppgiftslagen.

3.5. Datasäkerhet och tillgänglighet

Registret baserar sig på det nuvarande centraliserade datasystemet, vars uppgifter skall kontrolleras under en övergångsperiod. Samtidigt skall datainnehållet i registret ändras i någon mån.

Registret skall också i fortsättningen grunda sig på en centraliserad datatillämpning och underhållet av registret är fördelat mellan magistraterna. Magistraterna hör till inrikesförvaltningens datakommunikationsnät och datasäkerheten har ordnats så att nätet är skilt från andra offentliga nät bl.a. med hjälp av brandmurar.

Den redan nu högklassiga datasäkerheten och tillgängligheten kommer alltså att bibehållas och också gälla det nya registret. I fråga om datasäkerheten och övervakningen av datasäkerheten iakttas de linjer och anvisningar för datasäkerhetspolitiken som har fastställts av inrikesministeriet.

4. Beredningen av propositionen

Kommunikationsministeriet tillsatte den 20 februari 2002 en arbetsgrupp med uppdraget att utveckla lagstiftningen om registreringen av motorbåtar. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande till ministeriet den 15 april 2003. Propositionen baserar sig på arbetsgruppens förslag och har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet.

Ministeriet har begärt utlåtanden om förslagen från inrikesministeriet, försvarsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, länsstyrelserna, magistraterna, Dataombudsmannen, Centralen för undersökning av olyckor, Centralkriminalpolisen,

gränsbevakningsväsendet, tullstyrelsen, Sjöfartsverket, Ålands landskapsregering, Suomen Veneilyliitto - Finlands Båtförbund rf, Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf, Marinhandlarna rf, Finlands Båtindustriförening rf, Finlands Sjöräddningssällskap rf, Försäkringsbolagens Centralförbund, Trafikförsäkringscentralen och Finlands Seglarförbund rf.

De flesta remissinstanserna understödde förslaget till revidering av registerlagstiftningen. En del ansåg att man ännu borde överväga om registret överhuvudtaget behövs.

I de flesta utlåtandena ansåg man att registreringsplikten borde utvidgas till att omfatta också segelbåtar och motorsegelbåtar och att också motorbåtar borde registreras i en större omfattning än för närvarande. Arbetsgruppen hade inte tagit ställning till detta i sitt betänkande eftersom arbetsgruppens uppdrag var begränsat.

Med anledning av utlåtandena har den fort-

sätta beredningen av propositionen genomförts i kommunikationsministeriet i samarbete med inrikesministeriet och Sjöfartsverket och registreringsplikten har utvidgats.

Med anledning av de ändringar som gjorts i propositionen har nya utlåtanden begärts av de ovan nämnda instanserna. I utlåtandena understöds allmänt den föreslagna utvidgningen av registreringsplikten. Inrikesministeriet föreslår att registreringsgränsen för motoreffekt sänks till 14 kilowatt. Finlands Seglarförbund rf motsätter sig utvidgningen av tillämpningsområdet för registret.

5. Samband med internationella avtal och skyldigheter

De krav som dataskyddskonventionen och datasekretessdirektivet ställer har beaktats i propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Syftet med farkostregistret. Farkostregistret är enligt förslaget ett riksomfattande register, vars underhåll och användning är decentraliserat i och med att magistraterna är registeransvariga. Magistraterna svarar för underhåll och behandling av uppgifterna i registret på det sätt som föreskrivs i den föreslagna lagen och i andra lagar. I praktiken fortsätter användningen av det nuvarande riksomfattande centraliserade registret, men datainnehållet skall kontrolleras enligt den föreslagna lagen.

I paragrafen definieras farkostregistrets användningsändamål, som är att förbättra säkerheten i sjötrafiken, förebygga de olägenheter användningen av farkoster orsakar i naturen eller miljön i övrigt, för fisket, för det allmänna nyttjandet av naturen för rekreation eller för något annat allmänt eller enskilt in-

tesse, och stöda tillsyns- och räddningsverksamheten samt för planeringen av användningen av vattenområden och för beredskapsplaneringen. Registret används också för tillsynen i anslutning till bränslebeskattningen.

Båttrafikens säkerhet omfattar också fartygssäkerhet. Från registret kan man få exakta uppgifter om de registrerade farkosterna och deras egenskaper. Bl.a. Sjöfartsverket, gränsbevakningsväsendet, polisen och tullverket kan använda uppgifterna i sina egna myndighets- och övervakningsuppgifter.

Med hjälp av uppgifterna om antal och de tekniska uppgifterna i registret blir det möjligt att bedöma olägenheter som båttrafiken orsakar. Identifieringsuppgifterna för en farkost är av betydelse bl.a. vid undersökningen av miljöförseelser. Sådana miljöförseelser kan vara t.ex. buller, skadliga avgasutsläpp och alltför stora svallvågor.

De tekniska uppgifterna och uppgifterna om besittningsrätt i registret stöder och effektiviserar övervaknings- och räddningsmyndig-

heternas verksamhet, bl.a. sjöbevakningens, polisens och tullmyndigheternas samt Centralens för undersökning av olyckor.

Uppgifterna i registret kan också användas för planeringen av användningen av vattenområden, t.ex. som bakgrundsmaterial för planeringen av farleder och byggandet av farleder. Myndigheterna kan också använda uppgifterna i registret i sina beredskapsplaner.

Europeiska gemenskapens bestämmelser om bränsleskatt kommer att ändras så att fritidsbåtar med dieselmotor förutsätts använda bränsle som beskattas som dieselolja i stället för lätt brännolja. Möjligheten att använda lätt brännolja upphör vid utgången av 2006. Behovet av att lagstifta om detta på nationell nivå gäller förbud mot och straff för användning av lätt brännolja. I samband med detta kommer det troligen att bli nödvändigt att också med hjälp av farkostregistret kunna ta reda på ägaren till en farkost för att det skall vara möjligt att övervaka användningen av felaktigt bränsle.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. I fråga om sekretess och utlämnande av registeruppgifter gäller offentlighetslagen och i fråga om annan behandling av personuppgifter personuppgiftslagen, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. Lagen är en speciallag som i konfliktsituationer utesluter personuppgiftslagen och offentlighetslagen. Dessa allmänna lagar tillämpas dock som komplement till den del inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen.

3 §. Myndigheter. Enligt 1 mom. skall magistraterna föra register över farkoster. Enligt den gällande lagen är magistraterna redan nu registeransvariga, varför förslaget till denna del inte innebär en ändring av den rådande situationen.

Enligt förslaget är var och en av magistraterna behörig att behandla en registreringsanmälan. Enligt gällande bestämmelser kan endast magistraten för båtägarens hemkommun behandla anmälan, eller, om ägaren inte har hemkommun i Finland, magistraten i Helsingfors. Det riksomfattande registret gör det möjligt att upprätthålla registret vid vilken magistrat som helst. Slopandet av bestämmelsen om regional behörighet innebär en betydlig förbättring av kundtjänsten, eftersom båtägaren kan vända sig också till en

annan magistrat än magistraten för sin hemkommun. I detta avseende innebär förslaget en ändring av den rådande situationen.

Enligt 2 mom. svarar den magistrat som har tagit emot registreringsanmälan för behandlingen av anmälan, införandet av uppgifterna i registret och de registrerade uppgifterna. Den föreslagna bestämmelsen ansluter sig till 1 mom. i och med att registreringen kan skötas vid vilken magistrat som helst. Syftet med bestämmelsen är att förtydliga att den magistrat som har behandlat registreringen ansvarar för de uppgifter som den har behandlat.

Enligt 3 mom. svarar kommunikationsministeriet för den allmänna styrningen av registerföringen. Den administrativa styrningen och utvecklingen av registerföringen ankommer på inrikesministeriet. Den allmänna styrningen som kommunikationsministeriet svarar för omfattar närmast ansvaret för uppföljningen av tillämpningen av lagstiftningen och utvecklandet av lagstiftningen. Genom inrikesministeriets administrativa styrning och utvecklande av registerföringen skapas funktionella och ekonomiska förutsättningar för de registeransvarigas verksamhet.

Enligt 4 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet om den myndighet som svarar för att datasystemet fungerar och för enhetligheten i fråga om registreringsfunktionerna. Enligt gällande lagstiftning svarar länsstyrelsen i Västra Finlands län för att det riksomfattande registret fungerar, för det tekniska underhållet och för registreringsfunktionernas enhetlighet. I praktiken har arrangementet fungerat väl.

Med beaktande av eventuella utvecklingsåtgärder och omorganiseringar inom förvaltningen är det motiverat att det, i stället för i lagen, är möjligt att genom förordning av statsrådet närmare föreskriva om den myndighet som skall svara för att registret fungerar. Länsstyrelserna svarar för närvarande för underhåll och utvecklande av magistraternas datatekniska tillämpningar. Bestämmelsen gör det möjligt att detta ansvar kan vara länsstyrelsens eller någon annan myndighets.

Magistraternas uppgiftsstruktur utvecklas så att uppgifterna vid de magistrater där uppgifterna har hopats överförs till en annan magistrat. Några magistrater erbjuds möjlighet att specialisera sig på vissa uppgifter. Avsik-

ten är att de extra uppgifter som reformen av farkostregistret för med sig under övergångsperioden och underhållsuppgifterna i fortsättningen skall organiseras på detta sätt.

2 kap. Registrering av farkoster

4 §. Registreringspliktiga farkoster. Registreringen gäller de farkoster med motor eller segel som nämns i paragrafen. Med farkost avses i enlighet med sjötrafiklagen färdmedel och anordningar som har kontakt med vattnet och som är avsedda för färd på vatten. Farkoster som omfattas av lagen är bl.a. motorbåtar och vattenskotrar, segelbåtar och motorsegelbåtar samt svävare när de är i kontakt med vattnet. Avsikten är däremot att t.ex. kanoter och kajaker och roddbåtar liksom för närvarande inte skall registreras.

Enligt paragrafen gäller registreringsplikten farkoster med motor, vars effekt enligt tillverkaren är minst 15 kilowatt, samt farkoster med motor eller segel, vars skrov enligt tillverkarens uppgift är minst 5,5 meter.

Hur längden på en båt mäts beror på båtens användningsändamål. Fritidsbåtar mäts enligt ISO 8666:2002, en harmoniserad standard i enlighet med fritidsbåtsdirektivet. När det gäller farkoster har tillverkaren oftast angivit längden. För båtar som används i nyttrafik och inom handelssjöfarten finns det särskilda mätningssystem.

Genom den föreslagna bestämmelsen sänks den nuvarande gränsen för effekten på de registreringspliktiga farkosternas motorer delvis och farkostens längd införs som ett andra kriterium för registrering vid sidan om maskineffekt. Utöver att också segelbåtar och motorsegelbåtar till skillnad från tidigare skall omfattas av registreringsplikten till följd av bestämmelsen, ökar också antalet registreringspliktiga motorbåtar p.g.a. ändringen av gränsen för maskineffekten och den nya längdgränsen. Sammanlagt uppskattas antalet registreringspliktiga farkoster öka med ca 28 500 farkoster. Ändringen av gränserna anses vara nödvändiga, eftersom det nuvarande registret inte är tillräckligt täckande med tanke på registrets användningsändamål och myndigheternas behov i samband med olika övervakningsuppgifter.

Med beaktande av registrets användningsändamål, bl.a. målen att förbättra säkerheten i sjötrafiken samt att vara ett stöd för övervaknings- och räddningsverksamheten, kan det inte anses motiverat att inte registrera segelbåtar och motorsegelbåtar. Idag omfattas ett onödigt stort antal motorbåtar inte heller av registreringsplikten. Den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet är också ändamålsenlig med tanke på bränslebeskattningen. Den nuvarande begränsningen av registreringsplikten grundar sig på registrets ursprungliga syfte, som var att registrera snabba motorbåtar för att minska smugglingen. Syftet med registret har förändrats och är idag ett annat, och det finns inte längre skäl att göra skillnad mellan motorbåtar och segelbåtar i detta avseende.

Även om segelbåtarnas andel av de båttyper som råkar ut för olyckor är liten, inträffar olyckor med segelbåtar oftast vid storm eller annars dåliga förhållanden, då räddningsinsatserna är brådskande. I sådana situationer är det viktigt att det snabbt går att få tillförlitliga och exakta uppgifter också om segelbåtar för att räddningsinsatserna skall lyckas. Med tanke på den övervakning som tullmyndigheterna utför är de nuvarande gränserna för registreringsplikten problematisk också därför att utlandsresor i huvudsak görs med segelbåtar.

Finlands Seglarförbund rf har ett segelbåtsregister som idag omfattar ca 9 000 - 10 000 segelbåtar. De registrerade segelbåtarna har en kod på seglet med vars hjälp båten kan identifieras. Detta register är dock inte täckande varken när det gäller antalet båtar eller uppgifterna i registret. Myndigheterna har inte heller rätt att använda segelbåtsregistret. Dessutom körs segelbåtar ofta också utan segel och då syns inte registerbeteckningen. Därför kan inte heller förbundets register anses vara en orsak till att segelbåtar inte behöver registreras i ett register som upprätthålls av myndigheterna.

5 §. Undantag från registreringsplikten. Registreringsplikten gäller inte farkoster vars ägare eller innehavare är staten eller en kommun. Förslaget innebär inte en ändring av den gällande lagstiftningen. Uppgifter om farkoster som ägs eller innehas av en kommun eller statlig myndighet kan vid behov erhållas direkt från myndigheterna, varför det

inte finns något motiverat eller vägande skäl att ändra på undantaget.

Registreringsplikten gäller inte heller fartyg som skall registreras enligt fartygsregisterlagen (512/1993) eller fartyg som enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om register för fiskerieriet (1575/1994) skall registreras i fiskefartygsregistret. Det är ändamålsenligt att det inte krävs dubbel registrering av dessa fartyg. Registreringsplikten gäller inte heller farkoster som hör till sådana fartyg, t.ex. livbåtar.

Farkoster som enbart används i tävlingar omfattas inte heller av registreringsplikten. Dessa farkoster har registrerats i Suomen Veneilyliitto-Finlands Båtförbunds och Finlands Seglarförbunds register. För närvarande finns det ca 350 segelbåtar och ca 200 motorbåtar som användes enbart i tävlingar. De används enbart i tävlingar, varför syftet med registreringen inte förutsätter att sådana båtar registreras i registret. Däremot skall farkoster som används både i tävlingar och som fritidsbåtar registreras. Som användning i tävlingar anses också övningar inför tävlingar.

6 §. Frivillig registrering. På ägarens begäran kan också en farkost som inte är registreringspliktig föras in i registret. I så fall skall bestämmelserna i den föreslagna lagen tillämpas på den registrerade farkosten och registreringen av den.

T.ex. kan ett fartyg som registrerats i fartygsregistret eller fiskefartygsregistret också användas som fritidsbåt och i sådana fall kan fartyget även registreras med stöd av denna lag. Registreringen gör det möjligt att de bestämmelser som gäller fartyg som används i handelssjöfart eller för fiske inte behöver tillämpas när ett fartyg används som fritidsbåt. Sådana bestämmelser är t.ex. bestämmelserna om bemanning och besättningens behörighet.

7 §. Anmälningsskyldighet. Ägaren till en farkost som är registreringspliktig och den nya ägaren till en registrerad farkost skall enligt 1 mom. innan farkosten tas i bruk göra en skriftlig registreringsanmälan till den registeransvarige, om inte annat föreskrivs i lag. Ett undantag från denna anmälningsskyldighet utgör näringsidkare som fått en sådan provbeteckning som avses i 11 § och får använda en oregistrerad farkost vid provkör-

ning, säljfrämjande förevisning eller liknande tillfällen som direkt ansluter till utövandet av näringen. I fråga om en farkost som kommer till Finland från utlandet, när ägaren inte har hemort eller boningskommun i Finland och när uppehållet i Finland inte är kortvarigt och ansluter till semestervistelse eller motsvarande, skall bestämmelsen tolkas så att farkosten skall registreras utan dröjsmål. Bestämmelsen innebär inga förslag till ändring av nuvarande praxis.

Om uppgifterna i registret ändras, skall farkostens ägare eller innehavare enligt 2 mom. anmäla detta skriftligen till den registeransvarige inom en månad efter ändringen. Bestämmelsen behövs för att säkerställa registeruppgifternas korrekthet och giltighet samt tillförlitlighet och den avviker inte från den gällande bestämmelsen. Ändringar som gäller en persons namn, personbeteckning, adress, hemkommun eller personens dödsfall omfattas dock inte av anmälningsskyldigheten. Anmälningsskyldigheten gäller inte heller kontaktuppgifterna för juridiska personer vars företags- och organisationsnummer finns i registret. De ovan nämnda uppgifterna kan fås från befolkningsdatasystemet eller företags- och organisationsdatasystemet, och det är inte motiverat att anmälningsskyldigheten skall gälla ändringar som kan fås direkt ur myndigheternas datasystem. I 16 § föreskrivs närmare om rätten att få uppgifter från myndigheter.

Enligt 3 mom. skall den i registret antecknade ägaren inom en månad skriftligen anmäla till registret om farkosten förstörs, säljs eller annars överläts till utlandet. Anmälningsskyldigheten gäller också farkoster som skall tas ur bruk permanent. Bestämmelsen behövs för att säkerställa datainnehållets riktighet och giltighet samt tillförlitlighet. Bestämmelsen motsvarar den gällande bestämmelsen.

I bestämmelserna åläggs vissa skyldigheter endast för farkostens ägare. T.ex. kan också innehavaren göra erforderliga anmälningar, om han visar ett medgivande eller bemyndigande från ägaren för den registeransvarige. En anmälan skall enligt bestämmelserna göras skriftligen. En elektronisk anmälan kan också när tekniken utvecklats anses vara en skriftlig anmälan, om anmälan kan identifieras på ett tillförlitligt sätt.

8 §. Användning av en registreringspliktig farkost. Enligt 1 mom. är det inte tillåtet att använda en farkost som skall registreras i sjötrafik innan det har förts in i registret, om inte annat föreskrivs i den föreslagna lagen.

Enligt 2 mom. får dock en farkost som tillfälligt finns i Finland och vars ägare eller innehavare inte har hemkommun eller hemort i Finland användas i Finland utan att den anmäls till registret. Med detta avses t.ex. fall där en farkosts ägare eller innehavare är en utländsk fysisk person, som inte har hemkommun eller bostättningsort i Finland, eller en juridisk person som inte har hemort i Finland. Med tillfälligt avses här en situation som innebär att en farkost finns i Finland under en kort tid t.ex. under en semestervistelse eller motsvarande.

En farkost som har registrerats i landskapet Åland får enligt 3 mom. tillfälligt användas på annat håll i Finland utan att den behöver anmälas till registret. Med tillfälligt avses här en sådan situation som nämns ovan i motiveringen till 2 mom.

Genom bestämmelserna i paragrafen föreslås inga ändringar av nuvarande praxis.

9 §. Registreringsbevis. Enligt 1 mom. ges ett registreringsbevis över registreringen av en farkost som skall medföras när farkosten används. Med tanke på övervakningen av sjötrafiken är det motiverat att registreringsbeviset medförs. Om registreringsbeviset föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

I 2 mom. föreskrivs om utfärdande av ett nytt registreringsbevis. Om det sker sådana ändringar i registeruppgifterna som gäller de uppgifter om en farkost eller dess motor eller ägare eller innehavare som har antecknats i registreringsbeviset, ges ett nytt registreringsbevis över införandet av ändringarna i registret. Avsikten är att genom förordning av statsrådet bestämma att endast väsentliga uppgifter om farkosten samt ägaren och innehavaren antecknas i registreringsbeviset. Om de uppgifter som antecknats i registreringsbeviset ändras är det motiverat att det utfärdas ett nytt registreringsbevis. T.ex. ägarens eller innehavarens adress hör till de uppgifter som inte antecknas i registreringsbeviset.

Enligt 3 mom. fastställer Sjöfartsverket en mall för registreringsbeviset. Bestämmelsen

gör det möjligt att ändra det nuvarande registreringsbeviset så att det blir mer koncentrerat och lättare kan medföras.

Innehållet i paragrafen motsvarar i huvuddrag de gällande bestämmelserna.

10 §. Registerbeteckning. En farkost som skall registreras får enligt 1 mom. en registerbeteckning, om vilken det föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet. Registerbeteckningen är unik och gäller en enskild farkost. Förordningens bestämmelser om beteckningen överensstämmer i huvudsak med nuvarande praxis, men de bokstäver som i dag används i registreringsbeteckningarna skall kunna användas oberoende av anmälarens hemort eller av på vilken ort registreringsanmälan lämnas in.

Enligt gällande lagstiftning är registerbeteckningen bunden till länet. När ägaren flyttar till en kommun i ett annat län ändras också farkostens registerbeteckning. Med beaktande av det nuvarande, riksomfattande registret som alla registeransvariga har samma rätt att använda, finns det inte längre någon grundad anledning att binda registerbeteckningen till ägarens eller innehavarens hemkommun eller att byta ut registerbeteckning när hemkommunen ändras. Avsikten är att farkostens registerbeteckning skall vara densamma under hela den tid som farkosten oavbrutet finns i registret. Om en farkost avförs ur registret, så skall den vid en omregistrering få en ny registerbeteckning. Om farkostens gamla beteckning fortfarande är ledig, kan den tas i bruk igen för samma farkost.

I 2 mom. finns en bestämmelse om att ägaren omedelbart skall förse farkosten med den registerbeteckning som anges i registreringsbeviset. Skyldigheten åläggs farkostens ägare. En registreringspliktig farkost får enligt bestämmelsen inte användas om den inte försetts med registerbeteckning. Den föreslagna bestämmelsen ändrar inte på rådande praxis.

I 3 mom. föreskrivs att en farkost som registrerats i fartygsregistret eller fiskefartygsregistret inte behöver förse med registerbeteckning. Bestämmelsen är motiverad eftersom en farkost som antecknats i det ovan nämnda farkostregistret som avses i fartygsregisterlagen eller i det fiskefartygsregister som avses i jord- och skogsbruksministeriets beslut om register för fiskeriet kan iden-

tifieras t.ex. i övervakningssituationer med hjälp av den identifieringskod som redan finns på farkosten, och uppgifterna om farkosten finns i de ovan nämnda registren.

11 §. Provbeteckning. I näringsverksamhet som ansluter till farkoster har man redan länge använt provbeteckningar och innehavaren av en provbeteckning har kunnat använda också oregistrerade farkoster i sjötrafik. Om utfärdande av en provbeteckning föreskrivs för närvarande i 9 § i förordningen om båttrafik enligt vilken magistraten åt en rörelse som tillverkar, säljer eller reparerar båtar eller motorer kan utfärda ett registreringsbevis i vilket anges ett igenkänningstecken som kan användas vid provkörningar, förevisningar eller annan sådan förflyttning som direkt sammanhänger med tillverkning, försäljning eller reparation av båtar. Det har inte uppdagats några olägenheter i samband med användningen av provbeteckningar på grund av vilka det vore skäl att slopa systemet. Det kan också anses vara besvärligt med tanke på näringsverksamheten om en farkost måste registreras t.ex. för korta provkörningar eller motortest. Att tillåta användningen av provbeteckningar strider inte heller mot farkostregistrets användningsändamål. För närvarande finns det ca 165 registrerade provbeteckningar.

Utfärdande av provbeteckning innebär ett undantag från den allmänna registreringsplikten för farkoster och det användningsförbud som gäller oregistrerade farkoster.

Enligt 1 mom. kan en tillverkare av farkoster eller motorer, en importör, en försäljare, en reparatör eller en motsvarande näringsidkare ges en provbeteckning som kan användas vid provkörning, säljfrämjande förevisning eller liknande tillfällen som direkt ansluter till näringsutövandet. Innehavaren av provbeteckningen har alltså rätt att använda en oregistrerad farkost, vilket i övrigt är förbjudet med stöd av 8 §. 1 mom. Detta utgör dock inget hinder för att näringsidkaren låter registrera farkosten t.ex. för att försnabba försäljningen. Bestämmelsen avviker från den gällande bestämmelsen genom att en provbeteckning kan ges utöver åt tillverkare, försäljare och reparatörer också åt importörer och andra motsvarande näringsidkare. Genom denna ändring försöker man ge den registeransvarige större rätt att tillämpa prov-

ning från fall till fall vid utfärdandet av provbeteckning. En provbeteckning kan utfärdas av den registeransvarige på näringsidkarens skriftliga begäran. Om villkoren för utfärdande av provbeteckning föreskrivs i 13 §.

En provbeteckning kan vid behov flyttas från en farkost till en annan. Om en näringsidkare provkör flera farkoster samtidigt, skall var och en av farkosterna förses med en specificerad provbeteckning som skiljer sig från de andra. En näringsidkare kan beviljas flera provbeteckningar enligt behov.

Genom bestämmelsen begränsas användningen av provbeteckning liksom för närvarande till direkt samband med näringsverksamhet. Annan användning av en farkost med provbeteckning t.ex. under fritiden eller för annan näringsverksamhet godkänns inte. I praktiken utövas tillsyn över detta i samband med annan övervakningsverksamhet.

I de gällande bestämmelserna föreskrivs inte om hur länge en provbeteckning är giltig eller på vilka grunder och med vilka åtgärder en provbeteckning kan återkallas av den registeransvarige eller en annan myndighet. Om detta föreskrivs i 2 mom. enligt vilket en provbeteckning gäller tills vidare. En provbeteckning kan återkallas om näringsidkaren anmäler att han avstår från den. Dessutom kan en provbeteckning återkallas om näringsidkaren har använt provbeteckningen i strid med den föreslagna lagen eller bestämmelser som meddelats med stöd av den, eller om det finns någon annan särskild orsak till att återkalla provbeteckningen. En sådan orsak kan t.ex. vara att näringsidkarens verksamhet har upphört helt eller inom den aktuella branschen. Uppgift om detta kan den registeransvarige få bl.a. från företags- och organisationsdatasystemet eller handelsregistret. När en provbeteckning återkallas iakttar den registeransvarige förvaltningslagen (434/2003) när det gäller hörande och andra förvaltningsförfaranden.

Enligt 3 mom. kan den registeransvarige som utfärdat provbeteckningen ge näringsidkaren ett registreringsbevis. Innehållet i registreringsbeviset är dock mindre omfattande än innehållet i ett egentligt registreringsbevis. Bl.a. saknas uppgifterna som gäller farkosten. Om innehållet i beviset bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

På beviset tillämpas 9 § som gäller regi-

streringsbevis, vilket bl.a. betyder att beviset skall medföras när farkosten används. På provbeteckningen tillämpas det som föreskrivs om registerbeteckning i 10 §. Av detta följer t.ex. att den farkost som används skall förses med provbeteckning och att användningsförbud gäller farkoster som inte är försedda med provbeteckning.

Om provbeteckningen föreskrivs enligt 5 mom. närmare genom förordning av statsrådet. Avsikten är att bl.a. föreskriva att bokstaven i provbeteckningen till skillnad från övriga registerbeteckningar alltid är ett E. I så fall är farkoster med provbeteckning tydligt identifierbara vid övervakningen av sjötrafiken och tillsynen över användningen av provbeteckningarna enkel. De enhetliga provbeteckningarna skall tas i bruk under en övergångstid, vilket uttryckligen nämns i en övergångsbestämmelse.

3 kap. **Registrets datainnehåll och uppgifternas art**

12 §. *De registrerade.* I paragrafen nämns de situationer då uppgifter om fysiska personer och juridiska personer registreras i registret. I registret antecknas uppgifter om en fysisk person eller en juridisk person om de gäller en ägare eller en innehavare av en farkost eller en näringsidkare som har erhållit en provbeteckning.

13 §. *Godkännande för införande i registret och uppgifter som skall registreras.* Enligt 1 mom. är en allmän förutsättning för registrering att en behövlig och tillförlitlig utredning har lämnats om äganderätten till farkosten och innehavaren av farkosten. I praktiken kan den utredning som avses i momentet vara det ursprungliga köpebrevet, överlåtelsebrevet eller någon annan åtkomsthandling. Av särskilda skäl kan den registeransvarige godkänna också en annan utredning, av vilken de uppgifter som skall antecknas i registret framgår på ett tillförlitligt sätt. Förfarandet avviker inte från det nuvarande. En förutsättning för utfärdandet av en provbeteckning är att näringsidkaren lämnar en adekvat utredning över behovet av provbeteckningen i sin näringsverksamhet. I de flesta fall visar den sökande en utredning om branschen, och om detta inte kan anses tillräckligt

kan den registeransvarige kräva också någon annan utredning.

I registret får enligt 2 mom. som basuppgifter föras in uppgifter om fysiska personer och juridiska personer. I fråga om fysiska personer är uppgifter som får registreras namn och personbeteckning, eller om personbeteckning saknas födelsetid, samt som andra uppgifter adress och annan kontaktinformation, hemkommun, modersmål eller kontaktspråk, uppgift om personens död och uppgift om en persons förbuds rätt. Identifieringsuppgifterna för en person skall till innehållet motsvara de uppgifter som fås från befolkningsdatasystemet och som registrerats för den ifrågavarande personen i befolkningsdatasystemet. I fråga om juridiska personer är de uppgifter som får registreras namn, företags- och organisationsnummer, kontaktuppgifter samt uppgift om kontaktspråk.

I registret får registreras de för registrets syfte behövliga uppgifter som nämns i 3 mom. Sådana uppgifter är tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter för farkosten och dess motor, uppgifter som gäller registrering, den kommun som farkosten i huvudsak används i och avslutad användning, uppgifter om utsökning och andra verkställighetsåtgärder som gäller farkosten samt uppgifter om tillgrepp av farkost. Dessutom registreras uppgifter om äganderätt och arten av innehavares besittningsrätt. Uppgifterna fås i första hand genom registreringsanmälan och de handlingar som uppvisas i samband med registreringen. Uppgifter om utsökning och andra verkställighetsåtgärder samt tillgrepp fås från de berörda myndigheterna.

Enligt 4 mom. utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 3 mom. genom förordning av statsrådet. När registrering av uppgifter tillåts i lagen, föreskrivs genom förordning i detalj om vilka uppgifter som registreras. Bl.a. till följd av att annan lagstiftning och direktiven kan ändras, av att farkoster och motorer utvecklas tekniskt och andra eventuella ändringsbehov är det inte ändamålsenligt att det föreskrivs detaljerat om uppgifterna genom lag. Tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter för farkoster som förs in i registret är åtminstone märke och modell, typ, skrovets eller motsvarande identifieringsnummer, skrovets största längd och bredd, skrovets material, tillverkningsår

och ibruktagningsår, högsta hastighet enligt tillverkarens angivelse, tillverkarens uppskattning om högsta antal personer, färg och farkostens namn samt den kommun som farkosten huvudsakligen används i. I fråga om farkostens motor är tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter som skall föras in i registret åtminstone märke och årsmodell, ibruktagandeår, bränsle, högsta maskineffekt i kilowatt enligt tillverkarens angivelse samt motorns tillverkningsnummer och typ.

14 §. Korrigering av registeruppgifter. Enligt 1 mom. är den registeransvarige skyldig att efter att ha fått en tillförlitlig utredning och efter att ha berett den i registret antecknade ägaren möjlighet att bli hörd avföra uppgifterna om en farkost i registret eller rätta eller komplettera de uppgifter i registret som avses i 13 § 2 mom. 3 punkten och samma paragrafs 3 mom. Bestämmelsen gäller situationer då en uppgift i registret är felaktig, onödig, bristfällig eller föråldrad och det finns en tillförlitlig utredning om detta. Den registeransvarige kan av t.ex. tullmyndigheten få information om att en farkost förts ut ur landet eller av en annan myndighet information om att en farkost förstörts eller skrotats ned. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan den registeransvarige korrigera en uppgift som anmälts vara felaktig, förutsatt att en tillförlitlig utredning finns beträffande den korrekta uppgiften. Den registeransvarige kan vid utredning av saken vid behov använda sig också av handräckning.

Enligt 2 mom. tillämpas i övrigt i fråga om korrigering av uppgifter vad som bestäms i 29 § i personuppgiftslagen. Enligt 29 § skall den registeransvarige utan obefogat dröjsmål på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade rätta, utplåna eller komplettera en personuppgift som ingår i ett personregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen är oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad.

Ytterligare bestämmelser som främjar registeruppgifternas riktighet och aktualitet ingår i 16 och 17 § i föreliggande förslag, i vilka föreskrivs om den registeransvariges rätt att få uppgifter från myndigheter och från andra än myndigheter, samt i 28 §, i vilken föreskrivs om sökande av ändring.

15 §. Avförande av personuppgifter ur registret. I den föreslagna paragrafen föreskrivs

om avförande av personuppgifter i sådana fall där personuppgifterna hänförs till en farkost som ingår i registret. Enligt bestämmelsen avförs personuppgifterna ur registret när två år har förflutit från utgången av det år under vilket farkosten slutgiltigt har avregistrerats.

4 kap. **Den registeransvariges rätt att få uppgifter**

16 §. Rätt att få uppgifter från myndigheter. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen uppräknas de myndigheter vilkas uppgifter vid behov kan införas i registret eller användas för upprätthållande av registeruppgifterna med tanke på förbättrandet och säkerställandet av att registrets datainnehåll är aktuellt och korrekt. Den registeransvarige skall ha rätt att få uppgifter ur befolkningsdatasystemet om en persons namn, namnändring, personbeteckning, adress och andra kontaktuppgifter, hemkommun, modersmål eller kontaktspråk och om personens död samt uppgifter om sådana begränsningar av utlämnandet av uppgifter som avses i 25 § 4 mom. i befolkningsdatalagen (507/1993).

Den registeransvarige skall vidare ha rätt att ur företags- och organisationsdatasystem få de uppgifter som avses i 13 § 2 mom. 3 punkten i den föreslagna lagen om farkostregistret. Dessutom skall den registeransvarige ha rätt att från utskökningsmyndigheterna få uppgifter om utskökning, säkringsåtgärder och andra verkställighetsåtgärder som gäller en farkost samt från polisen uppgifter om tillgrepp av farkost och från tullverket uppgifter om utförsel ur landet av en registrerad farkost.

Enligt det föreslagna 2 mom. översänds uppgifterna via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form på det sätt som överenskomms med den registeransvarige. Enskilda uppgifter får den registeransvarige, enligt föreliggande förslag, med stöd av 1 mom. införa direkt i registret, medan elektronisk överföring av t.ex. uppgifter om specifika grupper avses vara möjlig med stöd av bestämmelsen i 2 mom.

Innehållet i paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 11 § i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003).

17 §. Rätt att få uppgifter av andra än myndigheter. Det föreslås att den registeransvarige skall ha rätt att vid behov också av andra än myndigheter få uppgifter för upprätthållandet av registret. De aktörer som avses i 1 mom. består av bl.a. tillverkare och importörer samt dessas företrädare, vilka innehar tekniska data och identifieringsuppgifter om farkoster och motorer. Med hjälp av de erhållna uppgifterna kan man vid behov säkerställa korrektheten i fråga om registrets datainnehåll. Avsikten är inte att systematiskt samla in uppgifter om farkoster och motorer, utan den registeransvarige avses i samband med handläggningen av t.ex. en registreringsanmälan få möjlighet att kontrollera uppgifterna i en anmälan, om det finns skäl att misstänka att de uppgifter som lämnats om en farkost eller motor inte är aktuella eller korrekta.

Enligt det föreslagna 2 mom. översänds uppgifterna via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form på det sätt som överenskomms med den registeransvarige.

5 kap. **Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter**

18 §. Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter. I paragrafen föreskrivs om de allmänna principer som gäller i fråga om allt utlämnande av uppgifter ur farkostregistret. Det är magistraten som i egenskap av registeransvarig föreslås bestämma om utlämnandet av uppgifter.

Enligt 2 mom. får uppgifter inte lämnas ut, om utlämnandet kan misstänkas äventyra personens integritetsskydd, hans eller hennes rätt eller fördel. Det föreslås att det skall vara möjligt att lagra uppgifter i mottagarens datasystem endast med den registeransvariges tillstånd.

Den föreslagna paragrafen motsvarar 13 § i lagen om fordonstrafikregistret.

19 §. Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter. Enligt paragrafen har var och en, utöver vad som föreskrivs i offentlighetslagen, rätt att få uppgifter eller en kopia av uppgifter om en farkost som registrerats i registret på basis av farkostens registerbeteckning eller provbeteckning, om namnet på farkostens ägare och innehavare, om en när-

ingsidkare som erhållit provbeteckning samt adress- och kontaktuppgifterna för dessa.

Uppgifterna används i huvudsak av medborgare som t.ex. i samband med en farkostaffär vill ta reda på vilka uppgifter som finns registrerade om farkosten i fråga och om dess ägare. Tillgången till sådana uppgifter har ekonomisk betydelse för medborgarna. Förfrågningar kan göras t.ex. per telefon eller på annat sätt, och, eftersom det i dessa fall gäller offentliga uppgifter, är det inte alltid nödvändigt att ta reda på frågeställarens identitet eller ändamålet med den efterfrågade uppgiften. Uppgifterna kan, enligt förslaget, lämnas ut också via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 14 § i lagen om fordonstrafikregistret.

20 §. Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form. Utlämnande av personuppgifter via en teknisk anslutning skall, enligt grundlagsutskottets ställningstaganden, regleras i lag. Utifrån detta föreskrivs i det föreslagna 1 mom. att offentliga personuppgifter och också andra uppgifter i registret får lämnas ut via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Uppgifter som avses i bestämmelsen får via en teknisk anslutning lämnas ut till polisen, tullverket, gränsbevakningsväsendet, Nödcentralsverket och Sjöfartsverket för räddnings- och tillsynsverksamhet, till försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet, Sjöfartsverket och Nödcentralsverket för beredskapsplanering samt till Centralen för undersökning av olyckor för undersökning gällande räddningsoperationer och olyckor. Enligt lagförslaget får uppgifter vidare lämnas ut till myndigheter som sköter tillsynen över användningen av båtbränslen för övervakningen av beskattningen. Vidare får uppgifter lämnas ut till registermyndigheten i landskapet Åland för utförandet av registreringsupdrag och övervakningsåtgärder i fråga om farkoster i landskapet Åland. Uppgifter skall likaså få lämnas ut till myndigheter i en medlemsstat i Europeiska unionen och i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, Europeiska gemenskapernas kommission och myndigheter som avses i internationella överenskomelser för skötseln av förpliktelser som följer

av gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

Den tekniska anslutningen kan bestå av t.ex. ovan nämnda myndighets direktanvändning gällande sådana registeruppgifter som får lämnas ut eller av sådant material som den registeransvarige producerar i form av satsvis körning och som lämnas ut till mottagaren i form av en elektronisk upptagning. Den registeransvarige skall genom exempelvis tillräckliga identifieringsmetoder försäkra sig om vem mottagaren av uppgifterna är.

Enligt 2 mom. skall mottagaren, innan uppgifter lämnas ut, lägga fram en utredning om skydd för uppgifterna. Den registeransvarige skall genom utredningar försäkra sig om att hanteringen av personuppgifter är korrekt och att mottagaren ser till att uppgifterna skyddas samt för egen del följer bestämmelserna i offentlighetslagen och personuppgiftslagen. I praktiken kan den registeransvariges utredning i fråga om t.ex. direktanvändning av uppgifter bestå av en skriftlig ansökan inklusive tillräckliga bakgrundsuppgifter och information om användningssyfte och adb-tekniska arrangemang. Mottagaren får, enligt lagförslaget, lämna vidare uppgifter som erhållits i elektronisk form endast för skötsel av lagstadgade uppgifter.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i lämpliga delar 15 § i lagen om fordonstrafikregister.

21 §. Vidarelämnande av uppgifter. Paragrafen inleds med en huvudregel enligt vilken uppgifter inte får lämnas vidare till tredje part utan behörigt tillstånd. Bestämmelsen befäster det redan i 20 § 2 mom. angivna förbudet att lämna vidare uppgifter som erhållits i elektronisk form, men bestämmelsen i 21 § gäller, utöver uppgifter i elektronisk form, också uppgifter som erhållits i annan form. Ett undantag från huvudregeln utgör uppgifter som erhållits enskilt, och för vidareutlämnande av dessa föreligger därmed inte hinder. Genom bestämmelsen begränsas inte myndigheternas redan nu på lag grundade rätt och skyldighet att vidareutlämna uppgifter.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i lämpliga delar 16 § i lagen om fordonstrafikregister.

22 §. Utlämnande av uppgifter till utlandet. Enligt paragrafen skall uppgifter av grundad

anledning och enskilt kunna lämnas ut till myndigheter och för skötseln av myndighetsuppgifter utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de villkor för utlämnandet av uppgifter som uppställs i 22, 22 a eller 23 § i personuppgiftslagen uppfylls.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan uppgifter översändas också via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Den föreslagna paragrafen motsvarar 18 § i lagen om fordonstrafikregister.

23 §. Utlämnande av uppgifter för andra ändamål. Enligt 1 mom. 1 och 2 punkten får, utan hinder av 16 § 3 mom. i offentlighetslagen, uppgifter ur registret lämnas ut om en fysisk persons namn och adress eller annan kontaktinformation för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring samt annan adresstjänst samt för uppdatering av kontaktinformation och farkostuppgifter i kundregister. Uppgifterna används i huvudsak av dem som tillverkar och importerar farkoster och motorer samt av dessas företrädare. Uppgifterna används inom bl.a. marknadsföring och säljbefrämjande åtgärder samt för uppdatering av kundregister. Samma aktörer kan använda uppgifter också i bl.a. sådana utredningar i anslutning till olyckor där man vill ta reda på hur många farkoster av en viss typ som ingår i registret och vilka ägarna till dessa farkoster är.

Enligt 1 mom. 3 punkten får uppgifter ur registret lämnas ut för statistikföring, historisk eller vetenskaplig forskning eller annan därmed jämförbar forskning, t.ex. undersökningar om säkerheten i sjötrafiken, ifall de villkor som föreskrivs i personuppgiftslagen för utlämnande för dessa ändamål uppfylls. Likaså tillåts utlämnande av statistikuppgifter.

Eftersom man inte kan förbereda sig på alla namngivna behov i lagen, anges i 4 punkten att uppgifter kan lämnas ut för andra ändamål som den registeransvarige godkänner.

I 3 mom. anges begränsningar för utlämnandet av uppgifter enligt 1 mom. Uppgifter om en fysisk person får, enligt lagförslaget, lämnas ut endast om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs gäller säkerheten i sjötrafiken, farkoster, farkosttrafiken eller förebyggande av olägenheter som orsakas av farkoster eller tillsyns- och räddningsverk-

samhet. Uppgifter får dock inte lämnas ut om personen i fråga med stöd av personuppgiftslagen har förbjudit utlämnande av uppgifterna eller om han eller hon har använt sin i 24 § i den föreslagna lagen föreskrivna förbuds rätt eller om mottagaren inte har rätt att behandla de uppgifter som utlämnas.

I 4 mom. bestäms om användningen av personuppgifter som urvalsgrund. Som urvalsgrund när personuppgifter lämnas ut för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring samt annan adress- eller datatjänst får, enligt förslaget, användas en persons adress eller annan kontaktinformation, bl.a e-postadress, hemkommun, ålder, kön, modersmål eller kontaktspråk och uppgifter som gäller farkosten samt dessutom en (1) identifieringsuppgift som ansluter sig till personen. I fråga om användning av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Som urvalsgrunder kommer i första hand att användas tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter som gäller farkosten och dess motor.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 19 § i lagen om fordonstrafikregister.

24 §. Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter. Enligt paragrafen har en person, utöver vad som bestäms i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att adressuppgifter och annan kontaktinformation lämnas ut via adresstjänst till andra än myndigheter eller för någon annan i lag föreskriven användning.

Enligt 30 § i personuppgiftslagen har den registrerade rätt att förbjuda den registeransvarige att behandla uppgifter som gäller den registrerade själv för direktreklam, distansförsäljning och annan direktmarknadsföring samt för marknads- och opinionsundersökningar liksom även för personmatriklar och släktforskning. Utöver denna ovan nämnda förbuds rätt skall den registrerade ha rätt att förbjuda också utlämnande av adressuppgifter och annan kontaktinformation för annan användning än den i paragrafen nämnda.

Förbuds rätten är av betydelse i synnerhet när det gäller en persons integritetsskydd. Adressuppgifter skall inte lämnas ut ens på grundval av skriftlig begäran. Eftersom förbudet inte skall gälla utlämnande av namn-

uppgifter, kan man bl.a. per telefon betjäna dem som t.ex. i samband med ett båtköp vill kontrollera vem som i registret är antecknad som ägare till båten.

Marknadsföringsförbud och förbud att lämna ut adressuppgifter enligt paragrafen införs på grundval av en skriftlig anmälan för säkerställande av identiteten hos den som framställer begäran eller på något annat sätt som kan bestyrkas tillförlitligt. Uppgiften om förbud att lämna ut uppgifter införs i registret.

Enligt 2 mom. har en person rätt att förbjuda att hans eller hennes personuppgifter lämnas ut i vissa exceptionella fall (skyddsförbud). Syftet med bestämmelsen är att noggrannare och strängare än vad som bestäms i 1 mom. skydda medborgarnas privatliv mot obehöriga intrång från utomstående. Den registeransvarige kan på skriftlig begäran fatta ett beslut som förbjuder att uppgifter lämnas ut, om en fysisk person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas. Till följd av beslutet lämnas uppgifter om personen inte ut till andra än myndigheter för skötseln av i lag föreskrivna uppgifter. Den registeransvarige kan vägra att fatta ett beslut som förbjuder utlämnande av uppgifter, om personen i fråga inte anger föreskrivna grunder i sin ansökan.

Ett beslut om skyddsförbud skall alltid vara tidsmässigt begränsat. Syftet med detta är att förhindra att beslut om hemlighållande som förlorat sin betydelse förblir i kraft onödigt lång tid. För att ett beslut skall fortsätta att gälla krävs att det ursprungliga behovet av skydd för uppgifterna fortfarande föreligger. Ett beslut kan första gången gälla högst fem år. Begränsningens giltighetstid kan, enligt förslaget, förlängas med två år i sänder. Efter att beslutet upphört att gälla skall i registret finnas uppgift om den tid skyddsförbudet varit i kraft.

I befolkningsdatasystemet kan genom beslut av magistraten införas skyddsförbud enligt 2 mom. Magistratens beslut uppdateras programmässigt från befolkningsdatasystemet till farkostregistret. Eftersom befolkningsdatasystemets skyddsförbud är snävare än det skyddsförbud som skall antecknas i farkostregistret och inte omfattar en persons namn, skall en begränsning som överförs

från befolkningsdatasystemet utvidgas till att motsvara de uppgifter som avses i 2 mom. En bestämmelse om detta föreslås i 3 mom.

6 kap. Särskilda bestämmelser

25 §. Avgifter. I paragrafen hänvisas till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och till offentlighetslagen. Enligt de grunder som föreskrivs i lagarna fastställs avgifter för införandet av uppgifter i registret samt utlämnandet av kopior av uppgifter i registret och för andra informationstjänster enligt lagen om farkostregistret. Beträffande de avgifter som tas ut för prestationerna föreskrivs i inrikesministeriets förordning om avgifterna för registerförvaltningens prestationer (160/2005). Förordningen är i kraft till slutet av innevarande år. Den föreslagna bestämmelsen påverkar inte det rådande rättsläget.

26 §. Straffbestämmelser. Med tanke på registrets användningsändamål är det viktigt att uppgifterna i registret är så aktuella och tillförlitliga som möjligt. Kvaliteten i fråga om de registrerade uppgifterna är i hög grad beroende av om de anmälningspliktiga följer sina skyldigheter i enlighet med denna lag. Med tanke på genomförandet av övervakningen av sjötrafiken är det viktigt att farkosterna är försedda med registreringsstecken och att registreringsbeviset medförs när farkosten används i trafik. Till följd av det ovan nämnda är det motiverat att iakttagandet av de skyldigheter som föreskrivs i denna lag följs effektivt och att brott mot skyldigheterna är straffbara.

Enligt den föreslagna paragrafen är det straffbart att försumma att anmäla de uppgifter som skall införas i registret. I 7 § 1 mom. i lagen avses både den första registreringen och anmälan av ändrade uppgifter beträffande ägaren. Tillsynsmyndigheten kan konstatera en försummelse i samband med granskning av uppgifterna om ägarna i registret. Enligt förslaget kan straff dömas ut också för brott mot bestämmelserna om andra anmälningsskyldigheter som föreskrivs i 7 §. Eftersom det i situationer som avses i 7 § 2 och 3 mom. dock i allmänhet är fråga om mindre viktiga uppgifter än själva ägaruppgifterna, kan man i situationer där dessa uppgifter inte

anmälts enligt prövning tillämpa bestämmelserna i 27 § om avstående från åtgärder.

En annan form av gärning som enligt den föreslagna paragrafen är straffbar gäller användning av en farkost som inte är registrerad eller som saknar registerbeteckning. Enligt 8 § 1 mom. och 10 § 2 mom. är det inte tillåtet att använda en farkost som inte har förts in i registret eller försetts med registerbeteckning.

Den straffrättsliga påföljden för försummelse av skyldigheterna föreslås vara böter.

Straff för försummelse av den i 9 § angivna skyldigheten att i farkosten medföra ett registreringsbevis bestäms däremot alltjämt i sjötrafiklagen. Enligt 13 § i sjötrafiklagen skall de dokument som enligt särskilda föreskrifter och bestämmelser krävs i fråga om en farkosts förare samt i fråga om själva farkosten och dess utrustning medföras när farkosten är i användning. För brott mot denna skyldighet utdöms straff enligt 24 § i sjötrafiklagen.

27 §. Avstående från åtgärder. Enligt 1 mom. kan man i fråga om en farkostförseelse avstå från åtgärder om förseelsen med hänsyn till förhållandena är ringa. I dessa fall behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

I de fall där en förseelse uppenbart är sådan som anges i 1 mom., kan, enligt det föreslagna 2 mom., Sjöfartsverket, polisen, gränsbevakningsväsendet eller tullverket utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

28 §. Sökande av ändring. I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring i beslut som den registeransvarige har fattat med stöd av denna lag. I fråga om t.ex. korrigering av personuppgifter sker således, med stöd av det föreslagna 2 mom. i 14 §, sökandet av ändring i enlighet med 29 § och 40 § 2 mom. i personuppgiftslagen. Vid sökande av ändring i fråga om en avgift som tas ut hos kunden tillämpas däremot, enligt förslaget, 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Enligt den föreslagna 28 § söks, i beslut som den registeransvarige har fattat med stöd av denna lag, ändring på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. De saker som avses i detta sammanhang gäller bl.a. farkostregistrering och försummelse av registrering baserad på anmälan med stöd av 7 §, beslut om provbeteckning och återkallande

av provbeteckning med stöd av 11 § samt beslut om korrigering av registeruppgifter med stöd av 14 § 1 mom. Sökande av ändring skall också vara möjligt i fråga om beslut som gäller utlämnande av uppgifter enligt 19–23 §. För tydlighetens skull anges i den föreslagna paragrafen att man, utöver de ovan nämnda rättsmedlen, vid rättelse av sakfel och skrivfel tillämpar bestämmelserna i förvaltningslagen.

29 §. Närmare bestämmelser. Enligt paragrafen kan närmare bestämmelser om lagens verkställighet utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

30 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft hösten 2007. På grund av de åtgärder som behövs för verkställigheten av lagen kan lagen dock träda i kraft tidigast 12 månader efter det att den har godkänts och blivit stadfäst. Å andra sidan kan lagen inte träda i kraft strax före båtsäsongen eller under den.

Enligt 2 mom. upphävs genom denna lag 2 § i lagen om båttrafik, med stöd av vilken det genom förordning kan bestämmas att motorbåtar skall registreras, samt förordningen om båttrafik, som innehåller bestämmelser om registreringen av motorbåtar, jämte ändringar.

Enligt 3 mom. får åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft.

31 §. Övergångsbestämmelser. Ett centralt syfte med den föreslagna lagen är att få registrets datainnehåll att motsvara de mål som i fråga om personregister förutsätts framför allt i personuppgiftslagen. Också när det gäller användningssyftet och nyttan gällande registret är det nödvändigt att uppgifterna i registret är aktuella och korrekta. Genom övergångsbestämmelsen strävar man efter att registrets hela datainnehåll för säkerställande av uppgifternas aktualitet och riktighet gås igenom inom fyra år från lagens ikraftträdande.

Ägaren till en farkost som registrerats före denna lags ikraftträdande och en näringsidkare som fått ett registreringsbevis med stöd av 9 § i förordningen om båttrafik skall, enligt 1

mom., genom en skriftlig anmälan om ändring av registeruppgifterna se till att registeruppgifterna överensstämmer med denna lag. Anmälningsskyldigheten föreslås således gälla alla ägare och näringsidkare som har en farkost i registret. Det föreslås att anmälan om ändring skall lämnas till den registeransvarige inom tre år från lagens ikraftträdande. Tre år kan anses vara en tillräckligt lång tid för anmälan av uppgifterna. Uppgifterna kan anmälas antingen i samband med en annan anmälan om ändringar i registeruppgifterna eller i form av en separat anmälan. Anmälningsförfarandet skall vara så okomplicerat som möjligt för kunden, och beträffande anmälningsskyldigheten skall allmänheten informeras i omfattande skala. När ägaren eller näringsidkaren lämnat sin anmälan skall de samtidigt få ett nytt lagenligt registreringsbevis.

I 2 mom. föreskrivs om det kungörelseförfarande vars syfte är att nå de farkostägare och näringsidkare som fått ett registreringsbevis enligt 9 § i förordningen om båttrafik och som inte har lämnat en anmälan inom den tid som föreskrivs i 1 mom. Det föreslås att beträffande anmälningsskyldigheten och hotet om att uppgifter avförs från registret publiceras en kungörelse i den officiella tidningen, i vilken ägare och näringsidkare uppmanas att inom sex månader från publiceringen av kungörelsen skriftligen anmäla registeruppgifter som överensstämmer med denna lag. I lagen anges inte närmare i vilket nummer av den officiella tidningen kungörelsen skall publiceras. Det vore mest ändamålsenligt om de registeransvariga skulle publicera kungörelsen samtidigt. En tidsfrist på sex månader kan anses tillräcklig mot bakgrunden av att ägarna och näringsidkarna redan före kungörelseförfarandet har haft mer än tre år till sitt förfogande för att lämna anmälan. Om lämnandet av anmälan försummas skall, enligt förslaget, uppgifterna om farkosten och näringsidkaren avföras ur registret. Avförda uppgifter kan inte återställas. Om en ägare eller näringsidkare lämnar in anmälan först efter det att uppgifterna avförts ur registret, föreslås att anmälan behandlas som en första registrering eller ny ansökan om erhållande av provbeteckning.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om registerbeteckningar som har getts före denna

lags ikraftträdande. Enligt bestämmelsen kvarstår de gamla registerbeteckningarna oförändrade, eftersom det inte finns någon motiverad orsak att ändra de nuvarande registerbeteckningarna. Sådana beteckningar som före denna lags ikraftträdande getts med stöd av 9 § i förordningen om båttrafik ändras dock till provbeteckningar som överensstämmer med denna lag. Ändringen av beteckningar föreslås ske samtidigt som näringsidkaren anmäler registeruppgifterna i överensstämmelse med denna lag. Ändringen avses underlätta övervakningen av sjötrafiken, eftersom provbeteckningarna skiljer sig tydligt från de övriga registerbeteckningarna.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs om registrering av sådana farkoster vilkas registrering inte är obligatorisk enligt de nuvarande bestämmelserna. Enligt bestämmelsen skall ägaren till en sådan farkost göra registreringsanmälan inom ett år från lagens ikraftträdande.

Enligt det föreslagna 5 mom. skall den registeransvarige se till att registret överensstämmer med denna lag inom fyra år från denna lags ikraftträdande. I det nuvarande registret finns för närvarande uppgifter om drygt 180 000 farkoster, och för närvarande behandlar magistraterna årligen ca 20 000 registreringsfall som hänför sig till båtar. I praktiken innebär bestämmelsen att antalet registreringsfall i genomsnitt mer än fördubblas på årsnivå under de närmaste fyra åren. Trots detta medför de resurser som i början används för uppdatering av registret i framtiden nytta, eftersom man kommer att få tillgång till registeruppgifter som är tillförlitliga i fråga om sitt datainnehåll och som är lättare att underhålla än de nuvarande uppgifterna.

2. Närmare bestämmelser

Avsikten är att det med stöd av den föreslagna lagen utfärdas en förordning om farkostregistret.

Genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om den myndighet som ansvarar för att datasystemet fungerar och för enhetligheten i fråga om registreringsfunktionerna, och om registerbeteckningen för farkoster som skall registreras.

Genom förordning utfärdas också närmare

bestämmelser om det intyg som utfärdas över registreringen, samt om formen på registerbeteckningen och provbeteckningen. På samma sätt föreskrivs närmare också om farkostens och dess motors tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter som anses behövliga för registrets syfte, om uppgifter som ansluter sig till registreringen, den kommun som farkosten huvudsakligen används i och tillfällig användning eller avslutad användning, om utsökning som gäller farkost och andra tillgrepp av farkost samt om uppgifter om arten av innehavares besittningsrätt.

Om användning av uppgifter som gäller farkost som urvalsgrund och om byte av nuvarande provbeteckningar så att de överensstämmer med den nya bestämmelsen föreskrivs också genom förordning.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft hösten 2007.

4. Lagstiftningsordning

Enligt grundlagens 10 § utfärdas bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Bestämmelsen hänvisar till behovet att genom lag trygga den enskildes rättssäkerhet och integritetsskydd vid behandlingen, registreringen och användningen av personuppgifter. Bestämmelsen hänvisar inte enbart till personuppgiftslagen, utan förutsätter över huvud taget lagstiftningsåtgärder när det gäller skyddet av personuppgifter.

Grundlagsutskottet har konstaterat i ett utlåtande (GrUU 14/1998 rd) att föremål för reglering med avseende på bestämmelsen om grundläggande fri- och rättigheter gällande skydd för personuppgifter är åtminstone syftet med registreringen, de registrerade personuppgifternas innehåll, ändamålen för vilka uppgifterna får användas inbegripet utlämnande av uppgifterna och deras förvaringstid samt den registrerades rättsskydd, och att dessa aspekter också skall regleras i lag.

Den föreslagna lagen om farkostregistret innehåller de bestämmelser som det skall föreskrivas om i lag. Dessutom tillämpas personuppgiftslagen och offentlighetslagen.

De föreslagna bestämmelserna bör anses svara mot kraven i 10 § i grundlagen gällan-

de utfärdande av bestämmelser genom lag samt hur detaljerad och exakt regleringen skall vara. Lagförslaget harmonierar även i övrigt med grundlagen och regeringen anser därför att den föreslagna lagen kan stiftas i

vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om farkostregistret

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syftet med farkostregistret

Det riksomfattande farkostregistret, nedan registret, förs i syfte att förbättra säkerheten i sjötrafiken, förebygga de olägenheter som användningen av farkoster orsakar naturen eller miljön i övrigt, fisket, det allmänna nyttjandet av naturen för rekreation eller något annat allmänt eller enskilt intresse och i syfte att stöda tillsyns- och räddningsverksamheten samt för planeringen av användningen av vattenområden och för beredskapsplaneringen. Registret används också för tillsyn i anslutning till beskattningen av bränslen.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte något annat bestäms i denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på sekretess för och utlämnande av uppgifter i registret och personuppgiftslagen (523/1999) på annan behandling av personuppgifter.

3 §

Myndigheter

Farkostregistret förs av magistraterna, nedan de registeransvariga.

Den registeransvarige som har tagit emot en registreringsanmälan ansvarar för behandlingen av anmälan, införandet av uppgifterna i registret och de registrerade uppgifterna.

Kommunikationsministeriet svarar för den allmänna styrningen av registerföringen. Den administrativa styrningen och utvecklandet av registerföringen ankommer på inrikesministeriet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om den myndighet som skall se till att data-systemet fungerar och att registreringsfunktionerna är enhetliga.

Genom förordning av inrikesministeriet kan åt en namngiven magistrat uppdras att fullgöra uppgifter i anslutning till förandet av farkostregistret.

2 kap.

Registrering av farkoster

4 §

Registreringspliktiga farkoster

En farkost med motor, vars effekt enligt tillverkarens uppgift är minst 15 kilowatt,

samt en farkost med motor eller segel, vars längd enligt tillverkarens uppgift är minst 5,5 meter, skall registreras så som föreskrivs i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

5 §

Undantag från registreringsplikten

Registreringsplikten gäller inte

1) farkoster vars ägare eller innehavare är staten eller en kommun,

2) fartyg som skall registreras enligt fartygsregisterlagen (512/1993) eller en farkost som hör till ett sådant fartyg,

3) fartyg som enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om register för fiskerinäringen (1575/1994) skall registreras i fiskefartygsregistret eller en farkost som hör till ett sådant fartyg, eller

4) farkoster som endast används i tävlingar.

6 §

Frivillig registrering

På ägarens begäran kan också en farkost som inte är registreringspliktig enligt denna lag föras in i registret. I så fall skall bestämmelserna i denna lag tillämpas på den registrerade farkosten och registreringen.

7 §

Anmälningsskyldighet

Ägaren till en farkost som är registreringspliktig och den nya ägaren till en registrerad farkost skall innan farkosten tas i bruk göra en skriftlig registreringsanmälan till den registeransvarige, om inte annat föreskrivs i denna lag.

Farkostens ägare eller innehavare skall skriftligen anmäla ändringar av de uppgifter som införts i registret till den registeransvarige inom en månad efter ändringen. Ändringar skall dock inte anmälas när de gäller namn, personbeteckning, adress eller hemkommun för en person som har personbeteckning eller en sådan persons dödsfall eller kontaktuppgifterna för en juridisk person

vars företags- och organisationsnummer har införts i registret.

Om en registrerad farkost förstörs, säljs eller annars överlåts till utlandet eller tas ur bruk permanent, skall den i registret antecknade ägaren till farkosten inom en månad skriftligen anmäla detta till den registeransvarige.

8 §

Användning av en registreringspliktig farkost

En farkost som skall registreras får inte användas i sjötrafik innan den förts in i registret, om inte annat föreskrivs i denna lag.

En farkost som tillfälligt finns i Finland och vars ägare eller innehavare inte har hemkommun eller hemort i Finland får användas i Finland utan att den anmälts till registret.

En farkost som har registrerats i landskapet Åland får tillfälligt användas på annat håll i Finland utan att den anmälts till registret.

9 §

Registreringsbevis

Över registreringen av en farkost ges ett registreringsbevis som skall medföras när farkosten används. Närmare bestämmelser om registreringsbeviset utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om registeruppgifterna förändras beträffande de uppgifter om en farkost eller farkostens motor eller farkostens ägare eller innehavare som skall antecknas i registreringsbeviset, ges ett nytt registreringsbevis över införandet av ändringarna i registret.

Sjöfartsverket fastställer en mall för registreringsbeviset.

10 §

Registerbeteckning

Vid registreringen får farkosten en registerbeteckning, om vilken föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

Ägaren skall utan dröjsmål omedelbart förse farkosten med den registerbeteckning som farkosten getts i registreringsbeviset. En registreringspliktig farkost får inte användas, om

den inte försetts med registerbeteckning.

Om en farkost har registrerats i det fartygsregister som avses i 5 § 2 punkten eller i det fiskefartygsregister som avses i 5 § 3 punkten behöver farkosten inte föras med den registerbeteckning som avses i denna lag.

11 §

Provbeteckning

Utan hinder av vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. kan en tillverkare, importör, försäljare, reparatör eller motsvarande näringsidkare använda en oregistrerad farkost vid provkörning, säljfrämjande verksamhet eller liknande verksamhet som direkt sammanhänger med utövandet av näringen, om den registeransvarige på skriftlig ansökan har gett näringsidkaren en provbeteckning.

En provbeteckning gäller tills vidare. En provbeteckning kan återkallas, om näringsidkaren har meddelat att han avstår från den eller om näringsidkaren har använt provbeteckningen i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om det finns någon annan särskild orsak till att återkalla provbeteckningen.

Den registeransvarige ger näringsidkaren ett registreringsbevis över att provbeteckning har beviljats.

På beviset och provbeteckningen tillämpas bestämmelserna i 9 och 10 § om registreringsbevis och registerbeteckning för farkoster.

Närmare bestämmelser om provbeteckning utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Registrets datainnehåll och uppgifternas art

12 §

De registrerade

I registret får införas behövliga uppgifter om en fysisk eller juridisk person som är farkostens ägare eller innehavare samt om en näringsidkare som har fått en provbeteckning.

13 §

Godkännande för införande i registret och uppgifter som skall registreras

En allmän förutsättning för registrering är att behövlig och tillförlitlig utredning har lämnats om äganderätten till farkosten i fråga och om innehavaren av farkosten. En förutsättning för utfärdande av provbeteckning är att näringsidkaren har lämnat adekvat utredning om behovet av provbeteckningen i sin näringsverksamhet.

I registret får som basuppgifter föras in

1) i fråga om fysiska personer namn och personbeteckning, eller, om personbeteckning saknas, födelsetid samt som andra uppgifter adress och annan kontaktinformation, hemkommun, modersmål eller kontaktspråk och uppgift om personens död,

2) uppgift om en persons förbuds rätt, samt

3) i fråga om juridiska personer namn, företags- och organisationsnummer, kontaktuppgifter samt uppgift om kontaktspråk.

I registret får införas för registrets syfte behövliga

1) tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter om farkosten och dess motor,

2) uppgifter som gäller registreringen, den kommun som farkosten i huvudsak används i och avslutad användning,

3) uppgifter om utsökning som gäller farkosten och andra verkställighetsåtgärder,

4) uppgifter om tillgrepp av farkosten, samt

5) uppgifter om äganderätt och arten av innehavares besittningsrätt.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 3 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

14 §

Korrigeringsuppgifter

Den registeransvarige skall efter att ha fått en tillförlitlig utredning om att en uppgift i registret är felaktig, onödig, bristfällig eller föråldrad och efter att ha berett den i registret antecknade ägaren möjlighet att bli hörd

1) avregistrera farkosten, eller

2) rätta eller komplettera de uppgifter i registret som avses i 13 § 2 mom. 3 punkten och 3 mom.

I övrigt tillämpas i fråga om korrigering av uppgifter vad som bestäms i 29 § i personuppgiftslagen.

15 §

Avförande av personuppgifter ur registret

Personuppgifter som hänför sig till farkoster avförs ur registret när två år har förflutit från utgången av det år under vilket farkosten slutgiltigt har avregistrerats.

4 kap.

Den registeransvariges rätt att få uppgifter

16 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, namnändring, personbeteckning, adress och andra kontaktuppgifter, hemkommun, modersmål eller kontaktspråk och personens död samt uppgifter om sådana begränsningar av utlämnandet av uppgifter som avses i 25 § 4 mom. i befolkningsdatalagen (507/1993),

2) ur Patent- och registerstyrelsens och Skattestyrelsens företags- och organisationsdatasystem i 13 § 2 mom. 3 punkten avsedda uppgifter om juridiska personer,

3) från utskökningsmyndigheterna uppgifter om utskökning, säkringsåtgärder och andra verkställighetsåtgärder som gäller en farkost,

4) från polisen uppgifter om tillgrepp av en farkost, samt

5) från tullverket uppgifter om utförsel ur landet av en registrerad farkost.

Uppgifterna översänds via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form så som det överenskomms med den registeransvarige.

17 §

Rätt att få uppgifter av andra än myndigheter

Den registeransvarige har rätt att vid behov för förändring av registret få tekniska data och identifieringsuppgifter om en farkost och dess motor av tillverkaren eller importören av farkosten eller motorn eller av dennes företrädare.

Uppgifterna översänds via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form på det sätt som överenskomms med den registeransvarige.

5 kap.

Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

18 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Den registeransvarige bestämmer om utlämnandet av uppgifter.

En uppgift får inte lämnas ut, om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas äventyra den registrerades integritetsskydd, den registrerades rätt eller fördel eller statens säkerhet. Andra uppgifter än uppgifter som utlämnas enskilt och statistikuppgifter får lagras i mottagarens datasystem endast med den registeransvariges tillstånd.

19 §

Utlämnande av enskilda offentliga uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att enskilt få uppgifter eller en kopia av uppgifter om en farkost som införts i registret på basis av farkostens registerbeteckning eller provbeteckning, om namnet på farkostens ägare och innehavare, om en näringsidkare som fått provbeteckning samt adress- och kontaktuppgifterna om dessa.

Uppgifterna kan lämnas ut också via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

20 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Offentliga personuppgifter och andra uppgifter i registret får lämnas ut via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

1) till polisen, tullverket, gränsbevakningsväsendet, Nödcentralsverket och Sjöfartsverket för räddnings- och tillsynsverksamhet,

2) till försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet, Sjöfartsverket och Nödcentralsverket för beredskapsplanering,

3) till Centralen för undersökning av olyckor för undersökning räddningsoperationer och olyckor,

4) till myndigheter som sköter tillsynen över användningen av båtbränslen för övervakningen av beskattningen,

5) till registreringsmyndigheter i landskapet Åland för utförandet av registreringsupdrag och övervakningsåtgärden i fråga om farkoster i landskapet Åland,

6) till myndigheter i en medlemsstat i Europeiska unionen och i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, Europeiska gemenskapernas kommission och myndigheter som avses i internationella överenskommelser för skötseln av förpliktelser som följer av gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland.

Innan uppgifter lämnas ut skall mottagaren lägga fram en utredning om skydd för uppgifterna. Mottagaren får lämna vidare uppgifter som erhållits i elektronisk form endast för skötsel av lagstadgade uppgifter.

21 §

Vidarelämnande av uppgifter

Uppgifter får inte lämnas vidare till tredje part utan behörigt tillstånd. Detta förbud gäller inte uppgifter som utlämnas enskilt. Myndigheter har rätt att lämna uppgifter vidare, om utlämnandet baserar sig på lag, på en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller på Europeiska gemenskapens lagstiftning.

22 §

Utlämnande av uppgifter till utlandet

Den registeransvarige får av grundad anledning enskilt lämna ut uppgifter ur registret till myndigheter och för skötsel av myndighetsuppgifter utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de villkor för utlämnande av uppgifter som uppställs i 22, 22 a eller 23 § i personuppgiftslagen uppfylls.

Uppgifter kan också översändas via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

23 §

Utlämnande av uppgifter för andra ändamål

Utan hinder av 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter ur registret lämnas ut

1) om en fysisk persons namn och adress eller kontaktinformation i övrigt för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring samt annan adresstjänst,

2) för uppdatering av kontaktinformation och farkostsuppgifter i kundregister,

3) för statistikföring, historisk eller vetenskaplig forskning eller annan jämförbar forskning, förutsatt att de villkor som föreskrivs i personuppgiftslagen för utlämnande i detta syfte uppfylls, och statistikuppgifter,

4) för andra ändamål som den registeransvarige godkänner.

De uppgifter som avses i 1 mom. kan översändas också via teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Uppgifter om en fysisk person får lämnas ut enligt 1 mom. 1, 2 och 4 punkten endast om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs avser säkerheten i sjötrafiken, farkoster, farkosttrafiken eller förebyggande av olägenheter som orsakas av farkoster eller tillsyns- och räddningsverksamhet.

Som urvalsgrund när personuppgifter lämnas ut för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring samt annan adresstjänst får användas en persons adress eller kontaktinformation i övrigt, hemkom, ålder, kön, modersmål eller kontakt-

språk och uppgifter som gäller farkosten samt dessutom en (1) identifieringsuppgift med anknytning till personen. I fråga om användning av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

24 §

Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter

En person har, utöver vad som bestäms i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att adressuppgifter och annan kontaktinformation lämnas ut via adresstjänst till andra än myndigheter eller för någon annan i lag föreskriven användning.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas, kan den registeransvarige på skriftlig begäran besluta att dennes personuppgifter inte får lämnas ut ur registret till andra än myndigheter för skötseln av i lag föreskrivna uppgifter. Detta beslut kan första gången gälla högst fem år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas med två år i sänder.

När en sådan begränsning av utlämnande av uppgifter som avses i 16 § 1 mom. 1 punkten och som finns införd i befolkningsdatasystemet överförs till registret skall begränsningen utvidgas till att omfatta de uppgifter som avses i 2 mom.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Avgifter

Avgifter för införandet av uppgifter i registret samt utlämnandet av kopior av uppgifter i registret och för andra informationstjänster enligt denna lag tas ut enligt de grunder som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

26 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar den informationsskyldighet som avses i 7 § eller bryter mot det användningsförbud om vilket föreskrivs i 8 och 10 §, skall om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *farkostförseelse* dömas till böter.

27 §

Avstående från åtgärder

Är en förseelse som avses i 26 § med hänsyn till förhållandena ringa, behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

Om en förseelse uppenbart är sådan som anges i 1 mom., kan Sjöfartsverket, polisen, gränsbevakningsväsendet eller tullverket utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

28 §

Sökande av ändring

Ett beslut som den registeransvarige har fattat med stöd av denna lag överklagas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Vid rättelse av sakfel och skrivfel tillämpas förvaltningslagen (434/2003).

29 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs

1) 2 § i lagen av den 28 februari 1969 om båttrafik (151/1969),

2) förordningen av den 28 februari 1969 om båttrafik (152/1969) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

31 §

Övergångsbestämmelser

Ägaren till en farkost som har registrerats före denna lags ikraftträdande och en näringsidkare som fått ett registreringsbevis med stöd av 9 § i förordningen om båttrafik skall se till att registeruppgifterna överensstämmer med denna lag. Anmälan skall göras genom en anmälan om ändring av registeruppgifterna inom tre år från denna lags ikraftträdande. Om anmälan inte har gjorts inom den tid

som anges i 1 mom., skall den registeransvarige i en kungörelse som publiceras i den officiella tidningen uppmana farkostens ägare eller näringsidkaren att inom sex månader från publiceringen av kungörelsen skriftligen anmäla registeruppgifter som överensstämmer med denna lag. Om anmälan inte inkommer före utgången av denna tid skall uppgifterna om farkosten eller näringsidkaren avföras ur registret.

Registerbeteckningar som getts före denna lags ikraftträdande ändras inte. En beteckning som getts med stöd av 9 § i förordningen om båttrafik ändras dock till provbeteckning som avses i denna lag.

Ägaren till en farkost som inte var registreringspliktig före denna lags ikraftträdande skall anmäla farkosten till registret inom ett år från denna lags ikraftträdande.

De registeransvarige skall se till att registret överensstämmer med denna lag inom fyra år från lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 21 april 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Susanna Huovinen*